

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:		v upravnishtvu prejemaj:	
celo leto	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	5:50
na mesec	2—	na mesec	1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izjava vsak dan svojer izvzemaj podležje in premije.

Inserati veljajo: peterostopna petti vrsta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parje in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih inseratih po dogovoru.
Upravnishtvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.
Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 33.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto	K 25—	celo leto	K 30—
pol leta	13—	za Ameriko in vse druge države:	
četrt leta	6:50	celo leto	K 35—
na mesec	2:30		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravnishtvu: Knaflova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35

Beseda o češko-nemškem sporazumu.

Piše dr. Jakob Kranjec.

Pogajanja med Čehi in Nemci na Češkem trajajo že precej dolgo in še danes nikdo ne ve, kdaj se končajo. O končnem uspehu teh pogajanj se vobče ne more govoriti v tem zmislu, da bi bilo konec narodnostnih prepričev na Češkem, pač pa v tem zmislu, da stopi narodni boj na Češkem v novo fazo.

Pred vsem je treba opazovalcu narodnostnih razmer na Češkem prepoznati, da so v poslednji dobi močno narasle v pomembnem delu Češke češke manjšine, ki so le naravne posledice razvoja nemške industrije in usposobljenosti češkega delavstva. Strah Nemcev, da jih Čehi polagoma iztlačijo iz svoje domovine, bi bil torej nekoliko opravičen, osobito ko se je začela v zadnjem času tudi češka industrija krepko razvijati. More se skoro reči, da Čehi z velikanskimi koraki napredujejo in da njim njihovi nemški sodeželani jedva slediti morejo. Da bi ta narodni razvoj češkega življa Nemci zdržali, in če mogoče, preprečili, vpijejo po sporazumu in po narodnostni omejitvi nemškega, t. j. pomembnega ozemlja. Dosegli so že Nemci dosegli, da je glava nemško ozemlje očistila od državnih uradnikov češke narodnosti in da tudi v bodoče ne sme biti nobeden Čeh imenovan tja za uradnika. Glavna stvar, za katero se Nemcem pred vsem gre, je omejitev nemškega ozemlja, t. j. ustanovitev popolnoma nemškega teritorija v okviru mej Češke, kjer bi bili oni neomejeni gospodarji. Ako se jim posreči to doseči, bi bile izgubljene češke manjšine in narodnostni boj bi se zanesel v češki del dežele, v katerem je zelo mnogo veleposestev in industrijskih podjetij v nemški posesti, kar tvori prave nemške enklave v češkem ozemlju. Pri tem se tudi ne sme pozabiti na židovski element, ki ima po vaseh, trgih in mestih v češkem ozemlju v preveliki meri posebno trgovino v rokah in je narodnostno malo zanesljiv. Treba je le opozoriti, da že zdaj ima nemško-židovska industrija velik vpliv na Klademskem in Brounskem, torej skoro — v najbližji okolici Prage, kar se je pred

razvoj češkega naroda in posredno tudi ostalih slovanskih plemen.

Nadomestne občinske volitve v Spodnji Šiški.

Pri vsem tem še se ne sme pozabiti, da so Nemci zadnji čas izdali geslo: učimo se češki! Nemci se gotovo ne bodo učili češine iz ljubezni do češkega ljudstva, ampak zgolj radi tega, da si je še bolj podjarmijo in je kočno pomembno. Že zdaj so Nemci, ki količkaj češčino lomijo, imenovani za uradnike v popolnoma češke kraje, seveda za sedaj le v železnični službi, kar se pa gotovo polagoma razširi na ostale panoge javne službe. Nemška veleposestva in nemška industrijska podjetja imajo že zdaj nemške uradnike in tudi večinoma nemško delavstvo. Nemški veleposestnik, nemški industrijalec ter nemški uradnik in nemški delavec v češkem ozemlju so pionirji nemškega prodiranja, ustanavljajoč nemška bojna društva in nemške šole, ki so vendar elementarna sredstva za raznarodjenje.

Zalibog se lahko reče, da večina čeških politikov ne more ali noče videti velike nevarnosti nemške taktike, katere načrti so od nemških učenjakov podrobno izdelani ter se od nemških politikov strategično izvajajo, ker so z res lepimi uspehi na kulturnem in ekonomičnem polju svojega češkega ljudstva tako omamljeni, da ne vidijo ogromnega napredka vesoljnega nemškega naroda v vseh panogah človeškega udejstvovanja, motreč le gibanja svojih nemških sodeželanov. Velika napaka je tudi nekonsekventen program čeških političnih strank, izvzemši socialne demokrate in realiste. Na eni strani hočejo obnoviti češko državo, namreč češko kraljestvo, ki bi jo tvorile dežele: Češka, Moravska in Šleska, ne uvažujoč, da naletijo na nepremagljiv odpor Nemcev in Poljakov, kateri poslednji tvorijo znaten odstotek prebivalstva in Šleskem, na drugi strani pa zopet hočejo, da se češki živeli na Dolniem Avstrijskem upošteva kot enakopravni činitelj z nemškim prebivalstvom. Mora se reči, da Čehi kakor tudi druga slovanska plemena habsburško-lotriške monarhije imajo srečno prvi stadij modernega narodnostnega razvoja za seboj ter se sedaj nahajajo v prehodni dobi, reklo bi se lahko, v nekaki krizi, od katere ugodne ali neugodne rešitve je odvisen nadaljni

Italijansko - turška vojna.

Italijansko vojno brodovje.

Kakor poročajo iz Rima je italijansko vojno brodovje s tem, da je obstreljevalo zunanje utrde Dardanel in vojašnico v Vatih, glavnem mestu otoka Samosa, storilo svojo dolžnost ter se vrnilo v Tarent. Iz Rima poročajo nadalje, da je sedaj v Egejskem morju

samo še ena divizija italijanskih križark pod poveljstvom kontreadmirala Presbitera. Ta divizija je sestavljena iz oklopnih križark »Amalfi«, »Pisa« in »San Marco« ima več torpedovk in manjših ladij. Za izhodišče tega brodovja so določili Italijani nedavno zasedeni otok Astropalijo v južnem Egejskem morju, ki so ga zasedli za čas vojne (?). Nekatere ladje te divizije križajo v turških vodah, da onemogočijo odpošiljanje vojne konterbande.

Ce je res, da so se druge ladje vrnile v Tarent, kar sicer potrjujejo tudi nekateri neitalijanski viri, tedaj pač v doglednem času ni pričakovati v Egejskem morju nobene večje akcije. Da pa bodo italijanske ladje vedno še vzemirjale turško obal, zlasti pa, da bodo imele strelna vaj na posamezne otoke, je gotovo. Med tem časom pa bodo po vrsti popravili v ladjedelnicah italijanske ladje, dokaz, da pred Dardanelami boj vendar ni bila zgolj igrača. Za to govori tudi dejstvo, da ni o drugi diviziji prve flotile, o ladjah »Regina Margherita«, »Benedetto Brin«, »Emanuele Filiberto«, »Ammiraglio di Saint Bon« in o torpedni flotili Abruskega vojvode nobenega poročila. Pod osebnim poveljstvom viceadmirala Viala stoječa prva divizija, obstoječa iz velikih vojnih ladij »Vittorio Emmanuele«, »Roma« in »Napoli« ter male križarke »Coatit« in druga divizija viceadmirala Amero d' Aste, obstoječa iz oklopnih križark »Francesco Ferruccio«, »Varese« in »Garibaldi«, so v Tarentu.

V Londonu je krožila, kakor smo že poročali vest, da se je italijanska oklopna križarka »Varesa« potopila. Z ozirom na to, da so vendar imeli Italijani pred Dardanelami priliko končati boj, kadar so hoteli, je morda ta vest pretirana, nikakor

pa ni izključeno, da je bila katera vojna ladja poškodovana, zlasti ker poročajo iz zelo zanesljivega vira, da morajo ladja »Francesco Ferruccio«, ladja tipa »Varesa« in dve torpedovki v ladjedelnico v poravo.

V Italiji je zlasti mučno zadefo dejstvo, da je bilo angleško vojno brodovje, ko je izvršilo italijansko brodovje akcijo pred Dardanelami, v bližini. To pa je umeyno, če pomislimo, da ima angleška trgovina vsled zatvoritve Dardanel zelo občutno škodo. Odkar namreč so zaprli Turki Dardanele z minami, se angleški trgovci neprestano pritožujejo, da imajo vsled tega na dan po 10.000 do 15.000 funtov šterlingov škode, t. j. do 360.000 K, ne glede, da se mnogo blaga, zlasti žita in koruze, pokvari in ne glede tudi na to, da so ponehale kupcijske zveze s pristanišči Črna morja.

Kljub temu se turški ministrski svet še ni odločil, kdaj bo otvoril trgovskim ladjam Dardanele. Splošno pa se pričakuje, da bo turška vlada trgovskim ladjam v kratkem dovolila prosto pot pod vodstvom turških pilotov. Ponoči bodo ostale Dardanele najbrže še nadalje zaprte.

Dasiravno zatvoritev Dardanel zelo neugodno vpliva na trgovino tudi Avstro-Ogrske, vendar je treba naglašati, da je Italija storila le, kar je njena dobra pravica v vojni, akoravno bi se bila lahko ozirala nekoliko več na interese nevtralnih velešil. Zato ni nič čudnega če je opaziti pri nekaterih velesilah nekako napetost napram Italiji, med tem ko zopet druge vlade vračajo krivdo neposredno na Turčijo, ki ji pa, kot napadeni državi, tudi ni mogoče očitati, da bi bila prekoračila svoje pravice s tem, da je zaprla Dardanele. Ob enem z Dardanelskim vprašanjem, na katerem ima največji interes Rusija, pa je Italija zadelala tudi ob vsa druga skrajno nevarna vprašanja oriente. Italijanska akcija v Egejskem morju je dokaz, da je Italija pripravljena, če treba, prezirati vse določbe v varstvo prizadetih držav, zlasti če v Tripolitani ne more doseči uspehov. Italija je vedela, da bi bilo to velesilam skrajno neljubo, zato je hotela tudi s svojo akcijo v Egejskem morju izsiliti, da se zavzamejo velesile za italijansko stvar, predno pride do skrajnosti.

LISTEK.

Lepi striček.

(Bel - Ami.)

Francoski spisal Guy de Maupassant. — Prevel Oton Zupančič.

Prvi del.

(Dalje.)

Večkrat se je prašal, kako to, da je potrošil brez posebne potrebe in razsipnosti povprečno po tisoč liver na mesec; in ugotovil je: obed za osem frankov, večerja v kakoršnemkoli velikem restoranu na bulvarju za dvanajst frankov, to je takoj en lui; prištev kakih dvanajst frankov, ki jih imaš za sproti pri sebi, in ki jih razrēkaš, da sam ne veš kako, pa znaša vse skupaj trideset frankov. No, in po trideset frankov na dan, to da konec meseca devetsto frankov. In pri tem ni računat vseh stroškov za obleko, obutev, za perilo, za perico itd.

In tako ni imel 14. decembra niti solda v svojem žepu, niti pravega sredstva v glavi, kako bi prišel do kakega cvenka.

Storil je, kakor je storil že dostikrat preje: opoldne ni šel obedovat, popoldne pa je ostal v uredništvu ter delal, ves jezen in zamišljen.

Proti četrti uri je dobil urno pošto od svoje metrese, kjer je stalo: »Ali ti je prav, da bi skupaj dinirala, potem pa malo pokolovratila?«

Neutegoma je odgovoril: »Dinirati nemogoče.« Potem je pomislil, da bi bilo pač neumno, če bi si pritrjal par lepih trenotkov, ki jih lahko preživim z njo, in je pristavil: »A čakal te bom ob devetih v najinem stanovanju.«

S tem pismom je poslal slugo k nji, da si je prihranil poštino, potem pa je premišljeval, kako bi naredil, da bi si preskrbel večerjo.

Ob sedmih ni še ničesar izumil; in strahovita lakota ga je grudila. Nazadnje se zateče v svojem obupu k zvičajni nakani. Počakal je, da so se porazšli vsi njegovi tovariši, in ko je bil sam, je krepko pozvonil. Šefov sluga, ki je bil še tam, da je pazil na pisarne, je prišel.

Duroy je stal nervozen sredi sobe, iskal po žepih, potem pa hipoma: »Poglejte, Foncart, svojo denarnico sem pozabil doma, pa moram iti dinirat v Luxembourg. Posodite mi petdeset sujev za voz.«

Možak je potegnil tri franke iz telovnika in je prašal: »Ali želite več, gospod Duroy?« »Ne, ne, to mi je dovolj, hvala lepa.«

In ko je prejel srebrnike, je Duroy odskakal po stopnicah, potem je šel večerjat v priprosto krčmo, svoje pristanišče v hudih dneh sile in potrebe.

Ob devetih si je grel noge pri kamini v malem salonu in je čakal svoje metrese.

Prišla je vsa v ognju, vsa vesela, lica so ji žarela od mraza na ulici: »Če hočeš,« je dejala, »pojdiva najprej malo naokrog, ob enajstih pa se vrneva semkaj. Vreme je prekrasno, nalašč za izprehod.«

Odgovoril je s čemernim glasom: »Čemu ven? Tukaj je prav prijazno.«

Povzela je, ne da bi snela klobuk: »Če bi vedel, kako čudovito sije mesec. Naravnost slast, izprehajati se nocoj.«

»Že mogoče, ampak meni ni do izprehoda.«

Te besede je izrekel razjarjeno. Njo je to pogrelo, užalilo, in prašala je: »Kaj pa je s teboj? Zakaj pa si tak? Jaz bi šla rada malo ven, in res ne uvidim, kako bi te moglo to jeziti.«

Razsrjen je skočil pokonci. — »Jezi me ne. Preseda mi. Tako, sedaj veš!«

Bila je izmed tistih žensk, ki jih kljubovalnost draži in neuljudnost togoti.

Spregovorila je s prezirno, hladno jezo: »Jaz nisem vajena, da bi se z menoj tako govorilo. Grem pa sama; zbogom!«

Videl je, da je stvar resna, živahno je stopil k nji, jo prijel za roke ter jih poljubljajl jecljaje:

»Oprosti mi, draga moja, oprosti, silno sem nervozen nocoj, strašno nataknen. Nekaj mi je hodilo navzkriž, neprilike sem imel, več, v svojem poslu.«

Odgovorila je, nekoliko potolazena, vendar ne še umirjena:

»To ne briga mene prav nič; ali misliš, da boš svojo slabo voljo nad mano iztresal?«

Oklenil jo je z rokami, potegnil jo proti kanapeju:

»Poslušaj, zlata moja, saj te nisem hotel žaliti; prav nič nisem mislil, kaj govorim.«

Prisilil jo je, da je sedla, in je pokleknil pred njo: »Ali si mi odpustila? Reci, da si mi odpustila.«

Hladno je zamrmrala: »Naj bo, a ne začni mi zopet.« — In ko je vstala, je pristavila:

»Sedaj pa pojdiva na izprehod.«

On je še vedno klečal, objemaje ji boke z rokami; jecljal je: »Prosim te, ostaniva tukaj. Lepo, lepo te prosim. Stori mi to ljubav. Tako rad bi te imel nocoj pri sebi, čisto samo zase, tukaj, poleg kamina. Reci »da«, iz vsega srca te prosim, reci »da«.

Oporekla je nakratko in ostro: »Ne. Jaz hočem iti ven in se ne uklonim tvojim muham.«

Tiščal je vanjo: »Lepo te prosim, vzrok imam, zelo važen vzrok . . .«

Vnovič je reka: »Ne. In če nočeš iti z menoj ti, grem pa sama. Zbogom.«

Sunkoma se mu je izvila in je

stopila k vratom. Skočil je za njo in jo je uklenil v svoje roke:

»Poslušaj me, Clo, mala moja Clo, poslušaj, stori mi to ljubav . . .«

— Ni mu odgovorila, samo z glavjo je odkimala, in umikaje se njegovim poljubom se ga je skušala otresti, da bi odšla.

Jecal je: »Clo, mala moja Clo, vzrok imam.«

Obstala je in mu pogledala v obraz: »Lažeš . . . kakšen vzrok?«

Rdečica mu je silila na lica, ni vedel, kaj naj reče. In ogorčena mu je oponesla: »Vidiš, da lažeš, vrtorepe ti!« — In s togotno kretnjo, s solzami v očeh, je zbežala od njega.

Se enkrat jo je prijel za rame, ni si mogel kaj, pripravljen, vse priznati, samo da prepreči ta razdor, je izpovedal z obupanim glasom: »To je: niti solda nimam v žepu . . . Vidiš.«

Strmo se je ustavila, pogledala mu globoko v oči, da bi brala v njih resnico: »Kako si rekel?«

Do las je zardel: »Rekel sem, da nimam niti solda. Razumeš? Niti dvajset soldov ne, niti deset soldov, niti toliko ne, da bi plačal čašo pelinova v kavarni, kamor bi šla. Primorala si me, da sem ti priznal to svojo sramoto. A kako naj bi bil šel s teboj ven, in ti potem, ko bi sedela za mizo pri naročeni pijači, mirno povedal, da ne utrpim toliko, da bi plačal račun . . .«

(Dalje priloženo.)

Na Angleškem zlasti so mnenja, da bi ne bilo ponižujoče za nobeno stran, če bi se uklonila tako Italija, kakor Turčija splošni zahtevi veleših ter napravila mir. Na eni strani bi se dala najti sredstva odškodovati Turčijo, da lahko napravi red v svoji hiši, na drugi strani pa bi morala tudi Italija nekoliko odnehati.

Govori se tudi že, da namerava ruski zunanji minister Sasonov na podlagi italijanskega in turškega odgovora na posredovalno noto veslel izdelati nov kompromisni predlog. Tudi v svojem slovitnem govoru v ruski dumi je to že naznanil. Podlaga vsem nadaljnjim pogajanjem pa bo brez dvoma, da se Italija zaveže odpoklicati svoje vojne ladje z Egejskega morja.

Bettmann-Hollweg o nemškem jezuitskem zakonu.

Več tednov že razburja katoliško javnost ukrep bavarske vlade, ki je prepovedala jezuitom naselitev na Bavarskem. Zaradi tega vprašanja je bila vložena tudi v nemškem državnem zboru interpelacija, na katero je odgovoril državni kancelar Bettmann-Hollweg v soboto ter izjavil:

Jezuitski zakon z dne 7. julija 1872 izključuje jezuite iz Nemškega cesarstva ter jim prepoveduje naselitev. Na podlagi § 3. tega zakona je sklenil nato zvezni svet, da se jezuitom ne dovoli izvrševati svojega posla, ki ga jim nalaga red, ne v šoli, ne v cerkvi, in da se jim tudi misijoni ne dovolijo. Temu ukrepu je pridejan stavek, da ga je mogoče prenehati, če bi se izkazala potreba za nadaljnje ukrepe. Zvezni svet tedaj ni natančno definiral, kaj razume pod posli, ki jih jezuitom nalaga njihov red. Kljub temu so doslej vse zvezne države enakomerno postopale v tem vprašanju. Vedno so šteli med te posle vse dušnobrižno delovanje in vsa duhovniško poslovanje, izvzeti so samo oni posli, ki imajo familijaren značaj, tudi takozvane konference, ki so se vršile v neposvečenih prostorih. — Drugače pa je ta zakon razlagala bavarska vlada, ki je 11. marca odredila, da naj se ne štejejo konference v cerkvah med take, za jezuite prepovedane posle. Samo ob sebi umevno je, da ne gre državnih zakonov tako različno tolmačiti. Zato sem si dal takoj poročati o zadevi ter mi je bavarska vlada sporočila, da hoče staviti predlog, da naj se ti posli natančneje definirajo. Ob enem je bavarska vlada odredila, da se mora § 1. jezuitskega zakona po celi nemški državi enakomerno uporabljati, dokler zvezni svet ne sklene drugače.

Pariški avtomobilski roparji prijeti.

Obleganje avtomobilske garaže. — Razstrelitev garaže z dinamičnimi bombami.

Pariška policija je še v soboto izvedela, da se nahajata avtomobilski roparja Bonnot in Garnier najbrže v Choisy le roi. Policija je pripravila vse potrebno, da prime roparje. Dognali so, da sta se Bonnot in Garnier skrila v neko avtomobilsko garažo, ki je nekoliko oddaljena od kraja Choisy le roi. Policijski prefekt Lepine je takoj ukazal, naj

vse potrebno ukrenejo, da dobe oba roparja mrtva ali živa. Večje število policistov, orožnikov in ognjegasev je dobilo povelje, da obstopijo garažo. Ko so napravili okoli garaže kordon, sta odšla dva policijska inšpektorja proti garaži, da aretirata Bonnota in Garnierja.

Boj z revolverji.

Ko sta policijska inšpektorja potrkala na vrata ter zahtevala, naj se vrata odpro, sta roparja to odgovorila z revolverji. Oba policijska inšpektorja sta bila težko ranjena. Neki drugi policist je bil ustreljen v trebuh in bil težko ranjen. Nato so začeli tudi policisti in orožniki streljati proti garaži, toda brez uspeha, ker sta roparja neprenehoma streljala na oblegovalce. Policija je nato sklenila, da se ne bo več izpostavljala v nevarnost in da razstrelje garažo z dinamičnimi bombami. Policija se je umaknila, ranjence so odnesli v bolnišnico, garažo so pa obstopili v taki daljavi, da jih niso mogli doseči strelji roparjev. Iz Vincennesa so poklicali oddelek ženijskih vojakov, da z dinamičnimi bombami razstrelje garažo.

Razstrelitev garaže z dinamičnimi bombami.

Proti pol enajsti uri dopoldne je prišel ženijski oddelek z dinamičnimi bombami in drugimi eksplozivnimi patrni in oblegovališče, kjer so bili policijski prefekt Lepine, vodja policijskih stražnikov Hamard, generalni inšpektor Pony, kakor tudi preiskovalni sodnik Gilbert, da vodijo potrebne operacije. Ko so še enkrat pozvali roparja, naj se udasta, in ko sta ta dva na to odgovorila z revolverji, je dobilo vojaštvo ukaz, da razstrelje z dinamičnimi bombami. Ženijski vojniki so nato začeli metati proti garaži dinamične bombe, ki so eksplodirale in razdelele večji del garaže.

Bombardiranje — razburljiv prizor za Parižane.

Vest, da se nahaja Bonnot v Choisy le roi, se je v Parizu z največjo hitrostjo razširila. Velike množice ljudstva so prihajale peš in v avtomobilih, da vidijo aretacijo obeh avtomobilskih roparjev. Orožniki in ognjegasci niso pustili gledalcev preblizu garaže, da bi ne bil ta ali oni poškodovan vsled bombardiranja. Se pred bombardiranjem sta roparja streljala s karabinerji na policiste. Ko je bila garaža razstreljena, je ponehalo tudi streljanje.

Ropar Bonnot prijet.

Previdno so se bližali policisti in orožniki razvalinam garaže in so tam našli eno osebo mrtvo, drugo pa težko ranjeno. Mrtvi je lastnik garaže, Dubois, težko ranjeni pa avtomobilski ropar Bonnot. Tega so takoj odpeljali v inkvizicijsko bolnišnico v Pariz. Kakor se govori, so dobili pod razvalinami še več drugih oseb, ki so bile več ali manj ranjene. Če spadajo k Bonnotovi roparski tolpi ali če so le po naključju prišli v obližje garaže, še niso dognali.

Samomor roparjev.

Ker sta Dubois in Bonnot ranjena od strelcev, tedaj splošno sodijo, da sta se oba roparja, ko so začeli vojniki garažo bombardirati, skušala ustreliti. Bonnot je tako težko ranjen, da najbrže ne bo okreval.

Bombardiranje in kinematograf.

Po končanem bombardiranju je občinstvo drlo k razvalinam razstreljene garaže in si vzelo s seboj

koščke lesa in zidu kot spomin na ta grozni lov za roparji. Bombardiranje so kinematografsko in fotografsko snemali in je bodo že v par dneh predstavljali v kinematografih.

Kje je Garnier?

Garnier, ki je ravnotako nevaren ropar kakor Bonnot, ni med osebami, ki so jih dobili pod razvalinami garaže. Tega zdaj iščejo. Eden izmed ranjenih policijskih inšpektorjev je v smrtni nevarnosti. Dobil je dva strela v trebuh. Drugi ranjeni policijski inšpektor ni tako zelo poškodovan.

Velika nesreča na morju.

Preiskava zaradi nesreče.

Preiskava, ki se vrši v Washingtonu, je spravila na dan precej značilnih stvari. Tako je izpovedal Ernest Gill, član moštva ladje »California«, da je bila »California« le deset milj oddaljena oddaljena od »Titanica«. Natančno so videli rakete. Kapitan Lord je pa ignoriral te signale. Kapitan zavrača to izpovedbo Gillovo. Neki mornar »Titanica« je izpovedal, da so morale ženske tri čevlje globoko skočiti v rešilne čolne, otroke so pa kar pometali v čolne. Zaslili so 35 članov moštva »Titanica«. Ti so izpovedali, da ni nihče mislil, da bi se parnik mogel potopiti.

Dva moška se rešila v ženskih oblekah.

Notorična goljufna igralca Omen in Homer, ki sta bila na parniku »Titanic«, sta pred katastrofo igrala hazard. Ko se je zgodila nesreča, sta podkupila nekega mornarja, da jima je dal žensko obleko. Na ta način sta prišla v rešilni čoln. Nato sta slekla žensko obleko in pomagala veslati.

Trupla ponesrečencev.

Kabelsko ladjo »Minia«, ki je iskala trupla ponesrečencev parnika »Titanic«, je v soboto nadomestila druga kabelska ladja. Od dvesto trupel, ki so jih pripeljali v Halifax, so jih 90 agnosirali.

Pogreb Josipa Gorupa viteza Slavinjskega.

V soboto popoldne ob 5. so položili na Reki k večnemu počitku prah velikega slovenskega mecenca Josipa Gorupa viteza Slavinjskega.

Takšnega pogreba še pač ni videla Reka: na tisoče ljudstva z Reke in okolice, nebroj odličnjakov iz Slovenije, Hrvaške in Reke, brezštevne deputacije, najrazličnejša zastopstva so došla, da izkažejo zadnjo čast možu, ki se je z neumornim delom, z izrednimi svojimi sposobnostmi in z jekleno energijo iz najskromnejših razmer dvignil do položaja najimovitejšega moža na avstrijskem slovenskem jugu.

Mrtvo truplo je ležalo na mrtvaškem odru v pritlični sobi vile v Viale Deak. Nbroj je bilo vencev in cvetic, ki so jih položili na krsto posamezniki in razne korporacije.

Venca pokojnikove soproge in pokojnikovih otrok sta bila med vsemi najlepša. Prvi je nosil napis »Nepozabni ostanek Tvoji Klavdiji«, drugi venec pa napis »Tvoji otroci«.

Pretežna večina vencev je imela trakove v slovenskih in hrvaških narodnih barvah.

Izmed velikega števila vencev navajamo te-le: »Mesto Ljubljana —

svojemu častnemu občanu«, »Mesto županstvo Postojna — svojemu častnemu meščanu«, »Občina Slavin — svojemu častnemu občanu«, »Sokol v Gorici — svojemu častnemu članu«, »Delavsko podporno društvo v Trstu — svojemu pokrovitelju«, »Nepozabnemu rodoljubi — Ivan Hribar«, »Nepozabnemu dobrotniku — obitelj Boletova« itd.

Točno ob 5. se je jel mrtvaški sprevod pomikati proti korzu.

Na krsti sta ležala samo venca pokojnikove vdove in pokojnikovih otrok. Ostali venci so napolnili tri vozove.

Sprevod je bil veličasten: od pokojnikove vile pa do stolne cerkve in do pokopališča je delalo špalir na tisoče in tisoče ljudstva. Na čelu spreveda je jahal Herold, za njim so stopali otroci iz asila in orfanotrofija, nune, menihi in duhovščina, potem so prišli trije vozovi z venci, za njimi pa je šestero vrancev peljalo voz z mrtvaško krsto.

Za krsto pa so stopali: pokojnikova vdova, otroci, sorodniki, deputacije mest, občin in društev iz Kranjske in Trsta, predstavitelji reških in šušaskih uradov in oblastnij, predstavitelji vojnih oblasti, mnogo aristokratov od zunaj, nepregledna vrsta zastopnikov raznih zavodov, društev, trgovin, podjetij in tovarn, pomorski kapetani in mornarji ogrsko-hrvaškega parobrodnege društva, gasilci, veteranci itd. itd.

Sprevoda so se udeležili tudi djaki in profesorji hrvaške gimnazije na Sušaku.

Izmed številnih odličnjakov in deputacij, ki so se vdeležili pogreba, je omeniti te-le: župana ljubljanskega dr. Ivana Tavčarja s predsedstvom tajnikom Jankom vitezom Bleiweisom-Trsteniškim, ki je zastopal obenem tudi dijaško podporno društvo »Radogoj«, zastopnik slovenskega ženstva gospo županjo dr. Franjo Tavčarjevo, župana postojnskega Pikla, župana slavinjskega Križaja, župana Kastavskega, Kazimira Jelušiča, župana vrhniškega, zastopnike ljubljanskega Sokola dr. Berčeta, Deva in Cescuttija, ravnatelja ljubljanskega dekliškega liceja Iv. Macherja, zastopnika »Društva slovenskih profesorjev« prof. Fr. Vajdo, deputacije občin Železniki in Zagorje na Notranjskem, zastopstvo krajnega šolskega sveta v Slavini, gasilci iz Slavine itd.

Mrtvo truplo so blagoslovili v župni cerkvi ter ga na to prepeljali k večnemu počitku v rodbinski rakvi na reškem pokopališču.

Pogreba se je udeležilo nad 50.000 ljudi.

Na poplusu »Hrvaške Čitaonice«, na palači ogrsko-hrvaške parobrodne družbe in na raznih privatnih hišah so bile razobešene žalne črne zastave.

Večna slava spominu velikega slovenskega rodoljuba in dobrotnika Josipa Gorupa viteza Slavinjskega!

Slov. planinsko društvo.

V soboto zvečer se je vršil v prostih restavracije »Narodnega doma« XIX. redni občni zbor »Slovenskega planinskega društva«.

Zborovanje je vodil društveni predr. Tomišek.

V otvoritvenem nagovoru je pozdravil udeležence, posebno zastopnike podružnic z dežele. Kranjsko podružnico sta zastopala na zborovanju gg. dr. Kušar in prof. Zupan, radovljiško g. Kamenšek, kranjskogorsko

g. dr. Tičar in posavsko tajnik gosp. Mohorko z Zidanega mosta.

Po naročilu polkovniškega poveljstva ljubljanskega domobranskega polka je posetil zborovanje domobranski major g. Jeglič. Domobranski polk je pristopil v vrsto podpornikov »Slov. planinskega društva« in pozval častnike, da pristopijo k društvu kot člani.

Nato je predsednik razvil v kratkem delovanju društva v minulemu letu. Pri tem je posebno poudarjal dela pri Aljaževem in Triglavskem domu, na Velem polju in Veliki planini, Kamniško kočo, adaptacijo Kadilnikove kočice na Golici in kočice na Kamniškem sedlu. Omenil je tudi razvoj del za nameravano kočjo kranjskogorske podružnice.

Zahvalil se je nato g. predsednik raznim podpornikom društva. O zadevi glede podpore deželnega odbora je poudarjal g. predsednik, da bo gledal pri tem nato, da se ta zadeva reši gotovo le v prospeh društva.

Predsednikovemu nagovoru, ki je bil s splošnim živahnim priznanjem sprejet je sledilo

tajnikovo poročilo.

Slov. planinsko društvo je imelo koncem l. 1911 članov 3375 in sicer Osrednje društvo 1015, podružnice pa 2260. Število članov se je pomnožilo v tekočem letu za 103 člane. Podružnic ima društvo 24. — Umrlo je med letom 8 članov in sicer: Semenč Jos., trgovec na Dunaju, Zebal Dez., poštni tajnik v Ljubljani, Windischer Arnošt, trgovec v Ljubljani, Zumer Jakob, posestnik v Grabnu pri Gorjah, Matjan Jakob, posestnik v Šiški, Pogačnik Štefan, oficijal dež. odbora v Ljubljani, Podboj Franc, poštni uradnik v Ljubljani, Colnar Janko, uradnik Mestne hranilnice v Ljubljani.

Društvo je v minulemu letu lepo napredovalo in doseglo povsem zadovoljive uspehe. Osrednji odbor je imel v minulemu letu 51 sej, več sestankov, lanski redni občni zbor se je vršil 29. aprila 1911, zborovanje delegatov pa 1. novembra 1911.

Društvo je priredilo tudi eno javno predavanje v Mestnem domu. Predaval je g. Badiura o »Zimi na planinah«. O tehničnem delu društva omenja tajnik zaznamovanja potov in napravo napisnih tabel, nova pota, zboljšanje koč, meteorološko opazovalnico na Kredarici, rešilno postajo v Kranjski gori itd.

Društvo izdaja tudi svoj list »Planinski Vestnik«, ki ima bogato vsebino in mnogo pripomre za razvoj društva in slovenskega planinstva.

Glede podružnic se je sklenilo na zborovanju delegatov, da se uvedejo pri vseh podružnicah enaka pravila. Osrednji odbor je sestavil načrt za enotna podružnična pravila in podružnicam odposlal.

Končno izreka tudi tajnik vsem dobrotnikom, ki so delovali in žrtvovali za društvo javno, zahvalo. Pred vsem se zahvali za njihovo požrtvovalnost slovenskim damam, zvestim sotrudnikom »Planinskega Vestnika« fotografom in raznim urednikom. Od številnih darovalcev omenja imenoma: Ljublj. mestno občino, ki je darovala društvu 1000 kron, deželni odbor 4000 kron, Ljublj. Kreditna banka 500 kron in Kmetiska posojilnica 100 K. — Tajnikovo poročilo je bilo z odobravanjem sprejeto.

Blagajnik

poroča o denarnem stanju in premoženju društva. Denarni promet izkazuje izdatkov 84.381 kron 31 vin in dohodkov 85.999 kron 79 vin, toraj znaša blagajniški prebitok 31. dec.

Rienzi, zadnji tribunov.

Zgodovinski roman.

Spisal Edward Lytton - Bulwer.

Šesti del.

(Dalje.)

IV.

Kar iščemo, to najdemo, a tega sami ne vemo.

V najhujši opoldanski vročini se je Adrijan peš vrnil v Florenco. Približajoč se mestu, se mu je dozdevalo, da se mu je vesela družba, ki jo je bil pravkar zapustil samo v sanjah, prikazala, da je gledal čarovno vizijo, iz katere se je naenkrat prebudil. Kakor se hudodelec zbudi tisto jutro, ko bo usmrčen in zagleda vesela in krvnika, tako se je godilo Adrijanu pri vsakem koraku, ki ga je storil v izumrlo mesto; njegove misli so se od vselega prizora obračale proti življenju in smrti. Kakor mrtvaški zvonec, so zadnje besede dame Marijane odmevale v njegovem srcu. Vročina tega soparnega dne, napor, razburjenja in utrujenost, bolešno razočaranje in moreča zavest, da je potratil dragocene ure, vse to se je združilo z obupnim spoznanjem, da si ne more napraviti načrta za daljnje iskanje Irene, in vsled tega ga je začela stresati mrzlica. Zdelo se mu je, da pritiska cela gora na njegovo sence, usne so mu postale od neznosne žeje suhe, moči

so ga zapuščale in le z največjo težavo se je vlačil naprej.

»Čutim ga,« si je mislil s tisto grozo, s katero se natura vedno bori proti smrti, »na sebi ga čutim — tistega strašnega nevidnika — podlegel bom, ne da bi bil njo rešil, tako da niti v enem grobu ne bova počivala.«

Take misli so še pospeševale bolezen, ki se ga je lotila, in še predno je došel v notranji del mesta, ga je zapustila tudi zavest. Hiše in ljudi je spoznaval samo še nedoločno in kakor nekake sence, razgreta tla so se pripogibala pod njegovimi koraki, začelo se mu je blesti in šel mrmrajoč besede brez zveze, opotekaje svojo pot. Kdor ga je videl, je strahoma bežal pred njim. Celo menihi, ki so še vedno v slavnostnožalostni procesiji krožili po mestu, so se mrmraje »bene vobis« umaknili pred njim na drugo stran ceste, da bi ga ne srečali. In na oglu ceste so štirje pred neko kolibo popivajoči grobokopi skozi svoje črne krinke metali nanj take poglede, kakor jih meče jastreb na umirajočega popotnika v puščavi. Še vedno se je plazil naprej in z ugašajočo zavestjo iskal poslopje, kjer se je nastanil, dasi je stalo pred njim in poleg njega mnogo palač z odprtimi vratmi, ravno tako lepih palač, da bi v njih živel, in ravno tako porabnih, da bi v njih umrl.

»Irena! Irena!« Tako je klical zdaj tiho in mrmrajoč, zdaj divje in hreščoč. »Kje si, kje? Prihajam, da te rešim; ne bodo te dobili umazani, grdi sovražniki. Puh — kako smrdi ta zrak po mrliskem mesu. Irena, Irena, pobegnila bova v mojo palačo ob nebeškolepem jezeru — Irena!«

Ko je tako še brez uma kričal, sta stopili iz bližnje hiše dve zakrinkani in v plašče zaviti ženski.

»Blazna misel, da more kdo gotovi in neizprosnosti usodi uteči,« je rekla večja izmed njih. Priopniti je, da je imela modrobarven, s srebrom pretkan plašč, kakršni so bili v Florencki redki, in Rimu pa navadni. Po tem plašču se je razlikovala od toskanske preproste nošnje svoje spremljevalke.

»Ti vendar ne boš zahtevala, da naj ostanemo v stanovanju, kjer leže v sosedni sobi trije mrljci, ko je vendar v Florenco toliko praznih palač. Verjemi, da nama ne bo treba daleč iti in imeli bova manj nevarno prebivališče.«

»Dozaj sva bili res na čudovit način obvarovani,« je zavzdihnila prva, čije glas in vitka postava sta kazali, da je še jako mlada. »Ah, ko bi vedela, kam naj pobegnem, na kateri gori, v katerem gozdu, v katerem brlogu je našel moj brat s svojo zvesto Nino zavetišče. Bolna sem samega strahu.«

»Irena, Irena! Če si v Milanu ali v kakem drugem lombardskem mestu — čemu se jaz še tukaj mudim? Na konja, na konja! O, ne! Ne konja

z zvončkom — ne mrtvaškega zvončka!«

Z glasnim vzkrikom, strašnejšim od vzkrika umirajočega človeka, se je mlajša obeh dam ločila od svoje spremljevalke in planila k Adrijanu. Zagrabila ga je za roko in mu pogledala v oči, ki so bile že kakor posteklenele.

»Napadla ga je — kuga,« je rekla z globokim, a mirnim glasom.

»Proč, proč, kaj si zblaznela?« je zaklicala spremljevalka. »Proč, proč — ne dotakni se ga! Ravno kar si se ga dotaknila — pojdi, jaz grem od tebe.«

»Pomagajte mi, da ga kam ponesemo! Glejte, onesvestil se je — opoteka se — padel je! Pomagajte mi, draga gospa — zaradi božje ljubezni in božje usmiljenosti!«

Toda starejša dama, prevzeta samopridnega strahu, ki je takrat vladal v vseh ljudeh, je bežala, dasi je bila sicer dobrega in usmiljenega srca, in je kmalu izginila. Dasi je bila zdaj sama z Adrijanom, ki ga je bila silna mrzlica podrla na tla, vendar si je ohranila prevdarnost. Vrgla je težki plašč od sebe in stisnila ljubimčovo glavo k sebi — kajti ta slabotna ženska, ki se smrtno boleznini bala, je bila Irena. Glasno je klicala na pomoč. Napsled so počasi prinesli grobokopi izpred prej omenjene kolibe — utrjeni v svojem poklicu, niso bili nevarnosti nalezljiva strašna boleznina tako izpostavljeni, kakor previdni ljudje.

»Hitreje, hitreje, za Krista voljo,« je klicala Irena. »Jaz imam mnogo zlata; plačala vas bom bogato; pomagajte mi, da ga spravimo pod streho!«

»Nam ga prepustite, mlada dama; pazili smo že nani,« je rekel eden grobokopov. »Izpolnili bomo tudi prijem svojo dolžnost — drvo in zadnjo.«

»Ne — ne! Ne dotaknite se njegove glave — prepustite to meni! Tako! Pomagala vam bom — torej, zdaj — a držite ga nežno!«

S pomočjo teh strašnih ljudi je Irena nesla svojega ljubčeka v bližnjo hišo. Z duhoprisotnostjo, kakor jo v takih ekolščinah premorejo samo ženske, je poslala ljudi po zdravnik in naročila nabaviti novo posteljino.

V tem, ko je ljubezen tako izpolnjevala svojo najsvetejšo dolžnost, se je priplela po ulici pijana in kričava razbojniška tolpa, ki je bila naseljena v samostanu Santa Maria de Pazzi. Načelnik banditov je vodil pod vsako roko nuno. »Živela kuga,« je tulil poglavar, »živela kuga,« so tulili blazni pijanci.

»Stoj! Tu, Magdalena, teži lep plašč za te.«

»Ne maram ga — morda je okužen.«

»Srebro ni nikdar kužno. Ogrni si plašč — usoda je usoda.«

Poglavar je pobral plašč in ji ga je ogrnil in kričaje in prepevaje je šla tolpa po žalostnih ulicah dalje.

(Dalje priložajta.)

1911 1618:48 kron. — Poslovni promet je znašal 171.999 kron 58 vin. Društveno premoženje, ki se je v minulem letu precej pomnožilo, znaša 97.958 kron 85 vin.

Proračun za l. 1912 pa izkazuje izdatkov 31.069 kron 97 vin., dohodkov pa le 27.096 kron 26 vin., toraj 3963 kron 71 vin. primanjkljaja, katerega pa bode društvo, ki ima toliko simpatij v vseh slojih in krogih na Slovenskem gotovo pokrilo z podporami.

G. Mejač je predlagal zborovalcem, da podelje blagajniku in odboru absolutorij. Predlog je bil z odobravanjem sprejet.

Odbor

je ostal, in sicer so v odboru sledeči gospodje: Načelnik društva je odvetnik dr. Tomišek, načelnikov namestnik ravnatelj Iv. Macher, tajnik Jos. Hauptman, namestnik Podgornik, blagajnik Šušteršič Anton, namestnik Škušek Oskar, gospodar Iv. Korenčan in odborniki inž. Skaberne Viktor, Mencinger Leo, dr. Demšar in Mlaker Janko.

Na predlog g. dr. Kokalja, ki je poudarjal, da je vodstvo „Slov. planinskega društva“ res v delavnih rokah, kojih delo se mora imenovati kot uzorno, predvsem delovanje predsednikovo, je izrekel občni zbor celemu odboru javno zahvalo

ki je bila z viharnim odobravanjem sprejeta.

Gospod predsednik se je zahvalil v imenu odbora zborovalcem za javno priznanje, bodril na nadaljno delo in obljubil, da bo odbor tudi v nadalje zastavil vse sile za razvoj in napredek „Slovenskega planinskega društva“.

V imenu domobranskega polka je pozdravil zborovalce major Jeglič, ki se je zahvalil za pozdrav predsednika in poudarjal nato pred vsem važnost stika domobranskega polka s „Slovenskim planinskim društvom“, kateri stik bo gotovo imel le dobre posledice za razvoj planinstva. Zahvalil se je društvu za razne ugodnosti, ki jih je dovolilo društvu polku, obljubil pa je tudi v imenu polkovnega poveljstva, da bo tudi polk podpiral težnje društva in je vedno pripravjen pomagati tudi dejansko s tem da nudi društvu na razpolago tudi moštvo in konje. Svoj nagovor je zaključil s planinskim pozdravom celi družbi.

Med raznimi predlogi se je oglašilo več udeležencev, ki so stavili razne predloge in vprašanja. Med temi je vprašal g. dr. Kokalja o kočni na „Križu“. Odbor se bode za kočno zanimal, toda treba je računati s sredstvi. Dr. Kušar je izjavil, da enotna pravila, ki jih je sestavilo Osrednje društvo, povsem ugovarja in jih priporoča vsem podružnicam. Dež. tajnik Korošec priporoča pot iz Koritnice čez Skrbnico na Jalovec in kočno na Velem polju.

Na predlog g. dr. Šviglija se je izreklo javno priznanje in pohvala učitelju Kunaverju

ki si je pridobil toliko zaslug ob priliki nesreče prof. Cerka in tovarišev na Stolu, čegar reševalno delo je obvarovalo žalovanje 7 rodbin. Osrednji odbor ga bo predlagal deželnemu predsedstvu v posebno odlikovanje.

Na predlog dr. Kušarja iz Kranjske se je izrekla javna zahvala

za požrtvovalno reševalno delo, povodom te nesreče tudi vodnika A. Legatu, nekemu Vidicu in vojaštvu, in pa na predlog g. Skabrnetja pa javna zahvala g. društvu predsedniku, dr. Tomišeku dr. Demšarju in članom kluba plezalcev „Dren“

Nato se je razvila še precej živahna debata glede nekaterih notranjih zadev društva in glede njegovega delovanja v bodočem letu, nakar je predsednik g. dr. Tomišek zahvalivši se ponovno vsem udeležencem zborovanje zaključil s krepkim planinskim pozdravom „Nazdar.“

Stajersko.

Celje. Tamburaško društvo »Kolo« priredi v nedeljo dne 5. maja 1912 veselico v Sokolskem domu v Gaberjih pri Celju.

Iz Laškega trga. Piše se nam: Preteklo leto, ob času državnozbornih volitev, je poročal »Slov. Narod«, kakor »Narodni List«, kako je naš gosp. nadžupnik z vso vneto v prilog izvolitve dr. Benkoviča izrabljaj — prižnico. Tudi še pred kratkim je rolnel raz lece po takozvanih brezverskih liberalcih in njihovi vzgoji. Toda sedaj čudež! Te dni je bil pogreb nekega, »tudi — liberalca«. Gosp. nadžupnik je imel ob odprtem grobu govoročar in sicer v nemškem jeziku. To znači, da se je gosp. dr. doma z Trnja pri Brežicah (nemških?), precej pomenskatil, z ozirom na strpljivost napram »liberalcem« pa znatno poboljšal.

Sv. Štefan blizu Šmarja. Pišejo nam: Naša javna ljudska knjižnica je obhajala dne 14. aprila 1912 oblet-

nico svojega poslovanja. Ustanovilo jo je lansko leto dne 9. aprila Politično in gospodarsko društvo za šmarško-rogaško-kozjanski okraj. Knjižnica ima danes nad 300 knjig, od teh se jih je posodilo 49 članom na 97 izkaznic 850. Imela je pretečeno leto 111 K 84 vin. dghodkov in 151 kron 80 vin. stroškov. Primanjkljaja je torej 39 K 96 v. Nadejamo se, da se bodo našli rodoljubi, kateri nam bodo pomagali ta primanjkljaj pokriti. Po poročilu knjižničarja se je razvila prosta zabava.

Iz Doberne nam pišejo: Pri Sv. Joštu na Kozjaku so se pred več leti izvršila nekatera cerkvena stavbna dela, kojih stroški so narasli na zelo visoko svoto. Terjatve za stavbne prispevke so bile meseca novembra 1911 faranom dostavljene. Proti odmerjenim stavbnim prispevkom je iz Doberne več posestnikov ugovarjalo. Zdej v drugi polovici meseca aprila pa so došle zopet druge terjatve za stavbne prispevke, največ za obrestni najetih posojil v tako visoki svoti, da so farani zelo ogorčeni. Primorani smo naglašati nujno potrebo, naj prizadete občine takoj zahtevajo, da se skliče k seji cerkveno-konkurenčni odbor, ki naj preiše in občanom naznani, kje tiči vzrok, da so se tako dolgo zavlačevali stavbni računi in niso bili takoj, ko so bila gotova stavbna dela, predloženi v odobrenje in razpis stavbnih prispevkov. Hočemo imeti dokazane stavbne račune in vedeti vzrok tako visokih stavbnih stroškov. K temu še opominimo, da se šentjoška župnija že več let sem zelo zanemarlja, tam ni rednega cerkvenega opravila, a stroški za cerkvene potrebe se pa vedno le množijo.

Štiridnevni knjigovodski tečaj se vrši od 25. maja do 28. maja na deželni kmetijski šoli v Št. Jurju ob j. ž. Prirejen je za kmečke posestnike. Manj premožni dobijo štipendije po 10 K, za kar morajo prositi v prijavi. Prijavit se je treba do 15. majnika na ravnateljstvo šole.

Drobne novice. Imenovani je za upravitelja moške kaznilnice v Mariboru kontrolor M. Hans, za kontrolorja pa dozdajni pristav v Gradišcu, Hugon K r o d e r. — Iz Sevnice se poroča, da je izginil gostilničar Kurent, ki je nabiral rudarje za Nemčijo in ga je oblast za to zasledovala. — Čebulo sta kradla pekovska pomočnika Gomza in Kranjc iz skladišča trgovca Kasperja v Ptuj. Izročili so ju sodišču. — Otvoritev šulferajnske šole v Vuzenici so morali preložiti, ker se je že napovedana kolavdacija odpovedala. Te šole se drži že v začetku velika smola. Upamo, da bo tudi pozneje tako, saj je popolnoma nepotrebnina in je nje ustanovitev le plod prerazvnetih »nemških« možganov parih renegatov. — Obsojeni pretepači. Dne 6. t. m. so napadli Janez Pristovšek, Mihael Dokler in Janez Klinc iz Nove cerkve pri Celju posestniškega sina Franca Mlakerja in ga težko ranili. Obsojeni so bili za to pred okrajno sodnijo v Celju in sicer prvi na 3, drugi na 2 in tretji na 4 mesece ječe. — Iz Maribora se poroča, da je graško nadsodišče obsodilo zdravnika dr. Vartina na 50 K globe, oziroma 5 dni zapora, ker je svoj čas pri gospe Sch., ki je predčasno porodila, izvršil nepravilno operacijo in tako povzročil njeno smrt. Pri mariborski sodniji je bil oproščen, proti čemur pa se je državno pravdnitvo pritožilo na nadsodišče. — V Babincih pri Ljutomeru je umrl 21. t. m. ugledni kmetovalec Marko Bežan v 58. letu starosti, nagle smrti.

Koroško.

Zdravstveno stanje škofa dr. Kahna se je od sobote nekoliko zboljšalo. Bolnik se je zavedel, spoznal nekatero obiskovalec in govoril par besedi. Vendar je njegovo stanje nevarno, ker se zdravniki boje, da nastopi krvavenje v možganih. Desni del telesa je popolnoma ohromel.

Zensko gibanje na Koroškem se je v zadnjem času silno oživelo. V nedeljo, dne 12. majnika, ko se vrši po celem Avstrijskem in nemškem veliko ženskih zborovanj, priredi Splošno koroško žensko društvo tudi več zborovanj in sicer v Celovcu, v Beljaku, v Spitalu, v Volšpergu in v Borovljah, vsa z dnevnim redom: »Boj za žensko politično enakopravnost.« Predsednica deželnega ženskega društva je gospa Ana Grogerjeva v Celovcu.

Vojaški ubežniki. Od Velike noči pa do sedaj je pobegnilo v Beljaku iz topničarske vojašnice 7 topničarjev. Vzrok večinoma mržnja do vojaškega stanja. Tri ubežnike so prijeli, 4 pa do sedaj še niso našli.

Požar pri Volšpergu. V petek ponoči je izbruhnil ogenj pri posestniku Francu Pirkerju v bližnji okolici Volšperka. Ogenj je nastal v dimniku. Tisti večer je gospodinja pekla kruh in močno kurila. Ogenj se je silno hitro širil. Ljudi in živino so rešili, po-

gorela pa je oprava in vse zaloge. Silnim trudom se je posrečilo ogenj omejiti samo na to posestvo. Škoda je velika.

Primorsko.

Samomori učiteljskika. V Gorici se je ustrelil četrtletnik učiteljska Josip Lovršič in sicer v veži hiše, kjer je stanoval, v ulici Ascoli 25. Odpeljali so ga v brezupnem stanju v bolnico. Ustrelil se je v sence. Vzrok samomoru je še neznan.

Izvojni trg v Gorici se odpre dne 1. majnika.

Goriški tramvaj dne 1. majnika ne bo vozil. Uslužbenci so sklenili, da ta dan, kot delavski praznik, slovesno proslavijo.

Samomor vojaka. Pri kolesarski stotnji v Gradiški se je ustrelil lovec Andrej Kirhnopfi, rodom Oger. — Vzrok samomora neznan.

1. majnik v Trstu. Kakor drugod, se bo praznoval tudi v Trstu slovesno 1. majnik. Med drugimi, ki bodo praznovali majnik, so sklenili tudi mestni uslužbenci mestne cestne železnice, da na 1. majnik ne bodo šli v službo.

Iz Trsta. N. D. O. in Z. J. Ž. priredita o priliki proslave delavskega praznika 1. majnika, v sredo, 1. maja, ob 9. dopoldne velikanski manifestacijski shod v dvorani Narodnega doma v Trstu. Po shodu se vrši manifestacijski obhod po mestu z godbo N. D. O. in društveno zastavo. Popoldne ob 2. zbirališče pred Narodnim domom, odkoder odhod točno ob pol treh popoldne z godbo N. D. O. in društveno zastavo na čelu na veliki vrt konsumnega društva »Jadran« pri Sv. Jakobu, kjer se bo vršila velika ljudska veselica godbo, petjem, plesom itd. Pri plesu in veselici svira godba N. D. O. pod vodstvom gospoda Majcena. — Sodelovalo bo več pevskih društev. — Vstopnina na veselico za osebo 40 vin., k plesu 10 v.

Ribiš lo v Trstu je v zadnjem tednu obogatel. Posebno veliko so pripeljali ribiči na trg sardel in raznih domačih rib. Cene so padle.

Tatvina. Pred tremi tedni je bilo na Campu Marzio 10 v Trstu ukrađenih v škodo trvdke Giuseppe Vivante 10 vreč moke v vrednosti 500 kron. Kot sumljivega so zaprli 30letnega delavca Frana Sterleta, pa so ga morali zaradi pomanjkanja dokazov izpustiti. Ker pa so našli nov dokazilni material, so ga včeraj zopet aretirali.

Trst-Dardanele. Včeraj se je vrnil v Trst Lloydov parnik »Palacky« skoro z vsem tovorom, ki ga je odpeljal, ker zaradi zaprtja Dardanel ni mogel nadaljevati svoje poti. Oddal je le nekoliko tovara v grških pristaniščih. Parnik bodo zopet izpolnili, ker upajo, da bo promet skozi Dardanele v kratkem zopet odprt.

Ponesrečen kolesar. Sedemnajstletni, v Milju stanujoči frizer Tomaž Pertot je zadel snučjo ob 6., ko je vozil iz Zavelj, ob kanton ter si zlomil desno roko in dve rebri.

Odlikovana Slovenka. Zaradi iznajdbe novega kavnega ekstrakta je bila odlikovana na mednarodni jubilejni kuharski razstavi na Dunaju ga. Katarina Strauss iz Pulja.

Dnevne vesti.

+ Mestno gospodarstvo in »Slovenec«. V zadnji seji magistratnega gremija je župan dr. Tavčar opozorjal na to, da je pri mestni upravi med letom 1912 vezan na proračun, kakor je bil pod vladnim komisarjem potrjen. Ta opozoritev je bila docela zakonita, ker je župan vezan na proračun, ki končno vendar ni sama formalnost. Župan bo pri svoji izjavi vstrajal, posebno če se upošteva, da je sam občinski svetnik Stefe dosegal podal mestnemu svetu predloga, bodisi nujnih, ali ne nujnih, ki bi stali, ako se izvršijo, vsaj 500.000 kron. Otročarja pa je, če meni »Slovenec«, da bodo njegovi vse mogoče in nemogoče nasvete stavili, za pokritje pa dali županu skrbeti. Na tak način ne bomo gospodarili na magistratu, in za neproračunjene zdatne izdatke v letu 1912 moralo se bo preskrbeti tako, kakor je predpisano v § 33 občinskega reda. Tako se bo postopalo! Tako postopanje pa ni izraz slabosti, pač pa izraz tiste ga reda, ki je v zakonu mestnemu gospodarstvu predpisan. Da bi bilo dosegal kako kolo v mestnem gospodarstvu zastrto, o tem sanja le g. Stefe, kateremu je, kar sedi v magistratu, pričelo nekaj novih kolečk-ov brenčati po glavi. Ali to brenčanje ne bo premaknilo niti vejice v najzadnjem paragrafu mestnega občinskega reda. Red, red je glavna stvar, in pri tem bo magistrat vstrajal!

+ Podržavljenje ljubljanske policije. Intervenciji mestnega župana dr. Tavčarja in deželnega glavarja dr. Šušteršiča posrečilo se je doseči pri centralni vladi znižanje letnega prispevka, katerega bo imela plačevati mestna občina za državno policijo na letnih 80.000 K. — Ljubljana bo sicer na podlagi tega znižanja prispevka še vedno pastorka med vsemi avstrijskimi mesti z državno policijo, toda priznati je treba, da se več od danih okolnostih ter zlasti spričo skrajno nerodnemu postopanju klerikalne delegacije v občinskem svetu ter njene kolovodje dr. Zajca ni dalo doseči. Pričakovati je sedaj s sigurnostjo, da se ljubljansko policija že s 1. januarjem 1903 podržavi.

+ Nov izgovor so našli klerikalci v opravičenju slovenske klerikalne delegacije na Dunaju, zakaj ne podpira hrvaških naprednih poslancev boja za pravice hrvaškega naroda v kraljevini. Sedaj se izgovarja na ljubljanskega poslance dr. Ravniharja, češ, ta tudi ne podpira obstrukcije dalmatinskih poslancev. Ta izgovor je pa celo jako jalov. Klerikalci prezo, da je ljubljanski poslanec član Češkega kluba, torej vezan na postopanje in taktiko svojega kluba. Dalje je resnica: da bi bila obstrukcija in pritisk z obstrukcijo na vlado uspešen le tedaj, ako bi obstruirala solidarno vsa jugoslovanska delegacija. Nikakega dvoma ni, da bi v tem slučaju za pristop solidarnemu postopanju vseh jugoslovanskih poslancev od Češkega kluba dobil privoljenja tudi poslanec dr. Ravnihar. Obstrukcija 37 poslancev, ki so zastopani v vseh odsekih, bi izdala. Ustavila bi vse na gotove termine vezano delo zbornice, karencio le na brambno reformo in finančne predloge, in pripravila bi Stürgkhovo vlado v najneprijetnejšo situacijo. Grof Stürgkh bi moral kot načelnik avstrijski vladi in z izdatno zaslonbo vsega našega parlamenta pritisniti na odločujoče činitelje, da nemudoma vzpostavijo moralne razmere na Hrvaškem, ali pa bi moral grof Stürgkh — odstopiti. Kazen za greh, da se ni pravočasno uprl nameri, nastavitvi v Zagrebu kraljevega komisarja. Velikega pomena cela pa bi bilo, ako bi se obstrukcija zanesla v delegacije. Klerikalci pa ob svojem prej navedenem izgovoru tudi prezo, da so dalmatinski poslanci sklenili, nastopati obstrukcijski način tam, kjer je z ozirom na njih neznamno število dana v to prilika. Kakor se nam je svoječasno poročalo z Dunaja, je poslanec dr. Ravnihar podpisal interpelacijo hrvaško-slovenskega kluba, zaeno pa sklenil podpirati vsako akcijo naprednih dalmatinskih poslancev. Nimamo torej nikakega dvoma, da bo poslanec ljubljanskega mesta posegel v obstrukcijo, kadar bo prilika nanesla na to.

+ »Gospodarska nekultura na slovenskem jugu.« Pod tem naslovom je priobčilo »Grazzer Montagszeitung« članek, ki se bavi z gospodarskimi razmerami zlasti ob jadranski obali. V članku je mnogo resnice, še več pa neresnice in netočnosti. Pisce članka, pl. Bernuth, prvi med drugim: »Od Gradeža do Dubrovnika se vrste morska kopališča, zdravilišča in spomladanska letovišča, ki bi lahko imela veliko gospodarsko važnost za Avstrijo in za tamkajšnje jugoslovansko prebivalstvo, ako bi državni in deželni uradniki v Trstu, Ljubljani, Zagrebu in Zadru držali z gospodarsko dalekovidnostjo in odločnostjo vajeti v rokah... Kot revers sijajne strani življenja in vrvenja ob obali avstrijske Adrije se nudi gospodarsko izvežbanemu očesu nekultura domačega prebivalstva, ki izziva začudenje, da, ogorčenje. V Opatiji je pač dobilo presno maslo iz Tešina ali iz mariborske mlekarne, ne pa iz Kranjske; tu lahko dobite dunajsko meso, štajersko kuretino, štajersko sadije, štajerske konserve, graško prekaženo meso, a istrske kmetije, ki obmorske kraje k večjemu morejo preskrbljevati z jajci, odpovedo že pri kuretini. Fine jadranske ribe se pošiljajo v Berlin, in na Dunaj, v Trstu samem pa jih nedostaja. Kulturna zaostalost avstrijskega obmorskega prebivalstva povzroča draginjo, ki lahko postane usodepolna za nadaljni razvoj obmorskih krajev... Vsa ta zla bi se lahko odstranila, ako bi imele deželne vlade in deželni odbori v Trstu, Zadru, Ljubljani, Pulju in Zagrebu dovolj gospodarskega znanja in gospodarske odločnosti... Na južnem Kranjskem (tem prirodnem aprovizacijskem ozemlju) bi lahko obstojale in uspevale živinorejske in mlekarne zadruge. Milo podnebje na Kranjskem bi bilo tudi prikladno za gojenje pašnikov. Ze sedaj se ljubljansko zelje pošilja že v Kairo. Vsekakor bi se dalo najti za Kranjsko in Istro prikladno pasmo goveje živine ali pa jo ustvariti potom križanja. Ali je o teh gospodarskih podjetjih kaj opažati v južnih avstrijskih pokrajinah? Ne, samo slabotni poskusi. Posledice te nekulture so visoke cene v krajih ob morskem obrežju, ki morajo pri nadaljnem naraščanju povzročiti popoln propad tujškega prometa. Želim Jugoslovanom, da bi gospodarsko

napredovali, kar bi jim zagotovilo gospodarsko blagostanje. K temu pa bi jim lahko pripomogli — nemški učitelji. Ako pa bi še to ne izdalo, naj bi vlada na jugu naselila — nemške kmete iz Predarlškega, iz sudetskih dežela in Virtemberškega!... Pripomniti moramo, da Bernuthova izvajanja le deloma veljajo glede Kranjske. Pred vsem moramo konstatirati, da zalaga obmorske kraje z mlekom in mlekariskimi izdelki večinoma samo Kranjska. V Opatiji imajo večinoma meso iz Ljubljane. Živinoreja na Kranjskem in vobče na Slovenskem je primeroma visoko razvita. Za našo deželo primerne pasme goveje živine ni treba šele najti, ker jo že imamo. Nam na Kranjskem in na Slovenskem torej ni treba — nemških učiteljev, ker stoji naše kmetstvo prebivalstvo na veliko višji kulturni stopnji kakor prebivalstvo v marsikateri nemški pokrajini. Da moramo vsled tega z vso odločnostjo odklonjati vsak poskus, da bi se med nami naselili nemški kmetje, se razume samo ob sebi. Priznavamo pa, da je kultura v Istri in na Kvarneskih otokih še razmeroma na jako nizki stopinji. Toda tega pa ni toliko krivo ondotno prebivalstvo, kakor vlada in deželna uprava, ki je v italijanskih rokah. Vlada in italijanska deželna uprava, to sta tista faktorja, ki sta zakrivila kulturno zaostalost prebivalstva ob jadranski obali. Bernuth bi torej moral svojo kritiko nasloviti na adresu teh dveh faktorjev. Čim bosta ta dva storila svojo dolžnost, bo izginila tudi nekultura v obmorskih krajih! — Eno pa je, v čemer z Bernuthom soglašamo, to je namreč, da je draginja, horedno visoke cene, zlo, ki grozi uničiti ves naš gospodarski razvoj. Naši ljudje hočejo kar preko noči obogateti. Najboljše sredstvo za to pa se jim zdi — odiranje tujcev in domačinov. To je v navadi žal povsodi pri nas — na Bledu, kakor v Postojni in drugodi. In posledica? Občinstvo pride enkrat in se ne vrne nikdar več, ker se ne da — odirati. Solidne in nepretirane cene, solidna postrežba, to je tisto čarobno sredstvo, ki bo dvignilo tujski promet v naših krajih. Dokler naši ljudje tega ne bodo uvideli, je izključen razvoj tujškega prometa v taki meri, da bi domačemu prebivalstvu donasal trajne koristi!

+ Kranjske deželne finance. Čujemo, da namerava bivši deželni glavar dvorni svetnik pl. Suklje izdati obširnejšo študijo o kranjskih deželnih financah.

+ Na novo odkrite »Slovenke«. Sobotni »Slovenec« je priobčil vabilo na evharistiški kongres na Dunaju. V tem vabilu čitamo med drugim tudi te-le stavke: »Tudi mi katoliški Slovenci ne smemo biti zadnji pri pri tem slavju, ki bode zopet pričalo, da je verska, katoliška misel tista vez, ki družji vse narode mnogojezične Avstrije v skupno celoto. V ta namen vas vabimo, katoliški Slovenci, da se letošnjega svetovnega evharističnega kongresa na Dunaju udeležite množično, da si v tistih slovenskih, pomenljivih dneh skupno izprosimo blagoslova od božjega Zveličarja za naše družine in naše ljudstvo, cesarja in domovino.« — To vabilo so podpisale poleg Bogomile Šušteršičeve, Franje Eberlove, Josipine Jegličeve in Viljemine Josinove še te-le dame: Kneginja Kristina Windischgratz, baronica Karla Schwarz, grofica Ise Chorinsky, Jenny Kusmanek in grofica Gabriela Auersperg. Vse te dame so seveda — Slovenke, saj pravijo v oklicu »mi katoliški Slovenci«. In te — »Slovenke« bodo izprosile blagoslova na Dunaju za — »naše ljudstvo in našo domovino«!

+ Germanizacija na sodišču. Kakor je znano, je o premoženju trgovca Julija Brileja progašen konkurz. Sodišče pošilja sedaj slovenskim strankam v tej konkurzi zadevi izključno nemške dopise in sklepe. Ali smo Slovenci že res postali pariže pred ljubljanskim deželnim sodiščem?

+ Nadomestne občinske volitve v Spodnji Šiški. Kakor poročamo na drugem mestu, je narodno — napredna stranka že postavila svoje oficijelne kandidate. Toda tudi ostale stranke so se začele nekaj gibati. Nemci in klerikalci, katerim so se pridružili tudi pristaši takozvane gospodarske stranke, so imeli v soboto zvečer sestanek pri Alojziju Zajcu. Vse stvar je vodil dr. Plautz. Sklenili so da ponudijo socialnim demokratom kompromis. Vsekako pa hočejo podpirati socialno — demokratične kandidate. Mi se le čudimo onim dvoživkam, ki so si nadeli ime gospodarske stranke in ki vedno in povsod vpijejo, da so pristaši narodno-napredne misli, družijo se pa z nemškimi nacionalci in klerikalci Orehkovega kalibra.

+ Iz deželne službe. Primarjz na II. kirurgičnem oddelku deželne bolnice imenovan je dr. J. Stojc — Deželna koncipista dr. F. Tomazič in dr. Bronislav Fischer sta imenovana za deželna komisarja.

† **Promocija.** Odvetniški kandidat g. Franjo Salamon bo jutri, dne 30. t. m. na češkem vseučilišču v Pragi promoviran doktorjem prava. Čestitamo!

— **Papežev zdravje.** Prejeli smo od čislane slovenske pisateljice naslednje pismo: Rim, na Jurjevo 1912: V zadnjem času, krožijo po raznih listih najnevarnejše vesti o papeževem zdravstvenem stanju in o svežosti njegovega duha. Tudi Vaš cenj. list je imel v torkovi številki sicer le med raznimi vestmi zelo pesimistično vest, da je papežev stanje slabo, da ne more iti, itd. V očiglednem raznočelnem vestem bo gotovo zanimalo Vaš cenj. list in njegova bralca izvedeti o tem točne podatke, ako hočete objaviti to moje pismo. Imela sem danes priliko prisostvovati sprejemu dunajskih romarjev pri papežu, pri katerem sem iz zelo primernega prostora imela priliko opazovati Sv. Očeta od hipa, ko je vstopil v dvorano in ves čas sprejema, ki je trajal skoro pol ure. Stala sem pri vhodu, skozi katerega je vstopil papež v dvorano konzistorijev in sem natančno čula, ko je papež odločno rekel proti svojemu spremstvu, da hoče dati poljubiti roko vsakemu posamezniku. (Bilo je zbranih romarjev preko 200.) Kakor sem pozneje izvedela, se je nanašala ta odločna papeževa opazka na okolnosti, da so mu njegovi spremljevalci to odsvetovali, ker da ga bo to preveč vtrudilo. In res je šel papež dvakrat gori in doli po prostrani dvorani skozi štiri vrste romarjev ponudivši vsakemu roko v poljub, ter stopal pri tem vzlic svoji visoki starosti precej krepko, le glavo nekaj naprej sklonjeno, ter z bistrim in svežim pogledom motril vsakega posameznega. Vsedši se na prestol, je le nalahno naslonjen sedel, pazljivo in s zanimanjem poslušal daljši nagovor voditelja romarjev, nakar se je v obsežnem, improviziranem, gladkem italijanskem govoru s podarkom in krepkim, nevtrujenim glasom zahvalil. Opetovano je papež potem prelato, ki je tolmačil njegov govor v nemškem jeziku, suffiral in ga opozarjal na točko, ki naj jih sporoči prisotnim. Dobila sem torej vtisk, ko sem stala ves čas v posredni bližini papeža in ga ravno vsled raznih propagiranih vesti, natančno opazovala, da je sv. Oče Pij X. v očigled svoji visoki starosti in vzlic mnogoštevilnim vsakdanjim posameznim in skupnim avdicijam, ki so zanj gotovo naporene, pri razmeroma dobrem zdravju precej krepak in vstrajan, svežega in odločnega duha, tako da so vse drugače vesti netočne. Če sem s temi podatki kaj vstregla zanimanju Vaših bralcev, me bo veselilo. — Uta.

— **Poglobljanje Ljubljane in Grubarjevega kanala ter naprava stopnic v šentjakobskem okraju.** Grubarjev kanal bo v kratkem do cela dodelan in takoj nato se začne s poglobljanjem glavne struge Ljubljane. V Grubarjevem prekopu se je Grubarjevega kanala ter npr. aavd. skoraj popolnoma pozabilo na dohode k vodi, in kot je načrt, se tudi v glavni strugi Ljubljane ne misli napraviti nobenih, razen od Zabukovca na Bregu do Kresije. Če bi padel kdo v vodo, ne bi mogel nihče do njega, in če bi prišel do njega, utoneta oba, ker bi nihče ne mogel ven. Tudi prati bi se ne moglo nikjer, dasi se danes več kot polovica ljubljanskega perila opere doma v Ljubljani. Z ozirom na to in zavedajoč se svoje dolnosti, je Gospodarsko in napredno društvo za šentjakobski okraj poslalo na mestni magistrat obširno vlogo, v kateri je zaprosilo za zadostno število dohodov in primernih stopnic do vode v šentjakobskem okraju, ter vsestransko utemeljilo to prošnjo. Sklicevalo se je zlasti na revnejše prebivalce tega okraja, ker bi to prebivalstvo ne moglo nikjer oprati svojega perila, da bi pa dajalo ven prat, mu pa njegove gmojne razmere ne dopuščajo. Ker je prošnja dobro podprta, je upati, da se spozna resnična potreba dohodov in stopnic do vode. Upati je to toliko bolj, ker si je dni gospod župan dr. Tavčar sam ogledal vse obrežje ob Grubarjevem kanalu in Ljubljani v šentjakobskem okraju.

— **Jurjevanje na ljubljanskem Gradu.** Star običaj ljubljanskih meščanov se je slavil včeraj na ljubljanskem Gradu. Ves dan, od jutra do poznega večera je vladalo veselo vrvenje po okopih, zlasti pa na grajskem dvorišču, kjer so podružnice naše šolske družbe postavile šotore. Skoro vsa Ljubljana je romala ta dan k patronu sv. Jurju, ki je kot prijatelj škofov Cirila in Metoda blaghotno prepustil naši šolski družbi pričetek slavnosti. Omeniti je treba pred vsem moško in žensko podružnico sv. Petra, ki je imela gostilno, v kateri se je točilo češko budjejeviško pivo. Ista podružnica je imela tudi tobakarno in kavarno. V vinarni šentjakobske podružnice se je točilo izobno Rastoharjevo vino. Okusni in mnogobrojno obiskani so bili tudi šotori

trnovske in krakovske podružnice, katerima je dalo paviljone na razpolago napredno gospodarsko društvo za Trnovo in Krakovo. Pri »Starom Rimljanu« se je točilo izobno Mrakovo vino. V paviljonu za cvetke so imele gospe in gospodične vse roke polne dela, istotako je bilo vedno obilo posla pred paviljonom, kjer se je nastanila pošta. V vseh teh paviljoni so stregle z izredno požrtvovalnostjo, za dobrodelni namen vnete dame. V temnem kotu se je etabliral najnovejši ljubljanski kinematograf, ki je imel vedno mnogo obiskovalcev. Dva gramofona sta bila postavljena drug drugemu nasproti in sta si pridno odgovarjala. Ob spodnjem koncu, pri kapelici, sta postavila svoji gostilni gg. Breskvar in Setina, v sredi pa so stali šotori s slaščicami in razno drobnarijo, s hrenovkami, kranjskimi klobasami. Vmes pa so prodajale ljubke gospič spomine na Jurjevo. Omeniti je treba še, da je bilo prirejeno tudi obširno plesišče, na katerem ni zmanjkalo nikdar plesateljnih parov. V vsem tem veselju in neprisljenem vrvenju so se zbirali spontano pevski zbori, da so pripomogli k splošnemu dobremu razpoloženju, omeniti je tu treba pred vsem vrle pevce »Ljubljanskega Zvona«. Kapelica sv. Jurja je imela cel dan mnogo obiskovalcev, ravnotako tudi stolp, na katerem je plapolala mogočna trobojnica. Dasiravno je hotelo vreme popoldne nekoliko ponagajati, vendar veselih ljubljancev ni moglo preprečiti. Vsakemu posetniku ostane brez dvoma v trajnem spominu Jurjevanje na ljubljanskem Gradu.

— **Upravništvo »Napredne Misli«** prosi vse, ki so prejeli 1. številko na ogled, ali ki jo žele, da jim »Napredno Misel« pošiljamo, naj se do 10. maja priklasio kot naročniki, oziroma naj pošljejo naročnino, da vemo za stalno določiti število natisov. Priglasila in eventualne reklamacije naj se naslovijo na upravništvo »Napredne Misli« v Krškem.

— **Smrtna kosa** je zadela mladega, simpatičnega moža, ki je imel pred sabo najlepšo prihodnost. Včeraj je umrl g. dr. Vladislav Derč. Šele pred kratkim je bil imenovan za c. kr. konzularnega atašeya v Milanu in skoro istočasno se ga je lotila bolezen, kateri je včeraj podlegel. Prijazen mu spomin!

— **Umrl je v Ljubljani na Rimski cesti št. 24** gosp. Adam Franz, spovednik južne železnice v p. v visoki starosti 83 let. P. v m!

— **Glas iz občinstva.** Na ljubljanskem Gradu na »Sancah« bi bilo jako potrebno, da bi poklicani faktorji dali napraviti močno ograjo. Bil sem priča, ko so otroci hodili ob robu propada, ter se spenjali nizdoli, lahko se pri tem velika nesreča zgodi. Kdo bo potem vzrok? Bolje je, da se sedaj napravi ograja, nego šele pozneje, ko se je nesreča pripetila. Prosimo.

— **V morskem hospic v Gradežu** pošlje »Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih« tudi letos nekaj skrofuloznih in za jetiko dovezetih otrok. V poštev pridejo otroci z dežele (izven Ljubljane) v starosti od 6 do 12 let. Z dokazilom o ubožnosti, krstnim listom in zdravniškim pričevalom opremljene vprošnje je vpslati do 20. maja na društveno predsedstvo.

— **Znano gostilno pri Goršiču** je prodal gosp. Ivan Goršič gospe Ani Pua.

— **Ponesrečeno gosplico Ivanko Novak** je našel ravnatelj vevške tovarne včeraj pod vevškim jezom. — Pogreb se vrši v torek popoldne ob 5. v Štepanji vasi.

— **Kebrvo leto v Spodnji Šiški.** V petek si je ogledoval Kreuzerjevo hišo v Spodnji Šiški neki šolski brat z Dunaja. Menda pa vendar ne bo letošnje leto za Spodnjo Šiško kebrvo. Za frančiškani in nunami še šolski bratje ... Pač srečni Šiškarji!

— **Za popravilo Vintgarja** je deželni odbor dovolil subvencijo 1000 K.

— **V Ratečih (Gorenjsko)** so priletele prve lastavice dne 25. aprila, zamudile so se letos za teden dni. — Prva kukavica je pa zakukala na Jurjevo, dne 24. aprila. Tako prihaja pomlad tudi v najsevernejši del Kranjske.

— **Iz Bučke:** Grozna katastrofa je zadela bučenske klerikalce. Deželna vlada je občinske volitve razveljavila; to se pravi: vsled naših pritožb so klerikalne sleparije in goljufije pri volitvah razveljavljene. Župan se je tega že nadjal, saj je on pač vedel, kaj je delal. Zato je pa že tudi večkrat po Krškem poizvedoval ali pa de tudi v kako kazen, da se rajši županovanju preje sam odpove, kakor da bi ga kdaj vsled sleparij oblasti odstavile. Kolikor smo poučeni, se to še lahko zgodi. Torej on se je svojega greha zavedal in je bil pripravljen na vsak migljaj od zgoraj čast župana izgubiti. Drugače je pa dvignil ušesa profesor Komljanec, kajti prišel je bil v odbor ne da bi le vinar davka plačal. Ker je grozno želel to doseči, je nagnal vso kleri-

kalno družal, da so tekali po hribih in dolinah — skozi pet fara, in ukazal doprinariti vsa dopustna, in nedopustna sredstva, zvijače, goljufije in lumparije. Tako se je vendar do odbornika prirnil, ali imel je smolo, kajti, le 3 mesece je bil odbornik, in še to le na papirju, »al' zdaj pa nigrad več«! Da ste videli, kako so tekali od hiše do hiše, in po Bučki (t. j. od Šlosarja do Selaka in Gorenca) sklepali roke in tarnali ti naši klerikalci, ker je ves trud vrag vzel. Kako resničen je pregovor: »Človek obrača, Bog pa obrne.« V duhu je že bil Komljanec župan, Šlosarjev ate pa — berič. V duhu je zidal in gradil vodovod, in koval nove postavbe proti frdamanim liberalcem. In glej, en sam udarec usodnega odloka in mahoma so vsi upi, vse lepe misli uničene. Kaj imajo sedaj Jaklič, Kotar, Jelaš, Franec, od tega? Prav nič! Pač pa mnogo potov po sodnjah, sitnosti in skrbi. In nazadnje je treba vse — vse od kraja začeti! In kaj bode sedaj? Pred par leti se je profesor Komljanec lotil naprave vožne pošte. Kako bahoto se je trkal na prsi, češ: »Ob novem letu bom vam pa spustil postiljona, da bode na poštni rog zatrobil.« A njegova želja je ostala le želja — neizpoljena in tako bode še v naprej s pošto. Tako je hotel pa pri sedanjih obč. volitvah priti v odbor in to dosegel, a samo za tri mesece. Pri posojilnici je imel več sreče. Župnik mu namreč ni bil po volji, in ko je ugledal prvo bilko nereda pri posojilnici, je isto hitro pograbil, z njo mu je bilo omogočeno, posojilnico iz farovža vzeti v lastno oskrbo. Pa vrag vedno miga, če ne z glavo, pa z repom. Zgodila se je zopet smola za profesorja. Po novem letu je bilo treba na vsak način narediti »bilanco«, ali gospod profesor se na številke popolnoma nič ne spozna, in rad ali nerad, je šel prosit župnika v farovž, ki mu hodi bilanco delati. Gospod profesor je mislil, da se posojilnične knjige na tako lahek način spravijo v red, kakor svoj čas kraava — — —!? Pa zadosti! K. župniku svetujemo, naj Komljanecu drugokrat namesto, da mu bilanco dela, da figo pod nos. Kakor se vidi, nima ta človek danes posebne sreče. Svoje dni, ko je bil mlajši in lepši, je pač imel mnogo več sreče ... G. Komljanec, poslušajte dober svet, ki ga vam mi damo: Pustite politiko popolnoma na miru in ne drezajte v sršenovo gnezdo. Ako pa boste le tako naprej rili brez vse pameti, kakor ste zadnjič, in če si bodele celo za dolžnost šteli, kmata, ki je neveden in nepoučen, zapeljivati, tedaj vas zagotavljam, da hočemo priti z vašimi starimi grehi na dan. To se bode kmalu zgodilo, ako ne bode miru pred vami. Takrat boste iskali mišje luknje, da bi se vanjo skrili, ali prepozno bode. Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na sonce. Bodite tam, kamor spadate; a ne pečajte se s tem, kar ni za vas; zakaj Kristus pravi: »Kdor stoji, naj gleda da ne pade.« Ali ne veljajo te besede tudi za vas? Premislite, če imate še kaj razsodnosti, kako se vam je zadrževati, sicer se vam pa že otroci na cesti posmehujejo.

— **Iz Žuženberka.** Zastoj smo v zadnjem »Domoljubu« iskali najnovejših novic »iz Žuženberka«, katere je vsakokrat tukajšnji zavjajatelj resnice pravi mojster »Laziljubovi« novičar vedno točno prinesel. Vzrok tega molčanja je pač ta, da so omenjene novice ravno za blagoslovljenega novičarja samega skrajno neprijetne. Zato si štejemo v dolžnost rešiti jih pozabljenosti. Evo jih! V četrtek dne 11. t. m. je bila prva občinska seja, odkar obstoji novi odbor (sami pristaši S. L. S.), v katerega se je tukajšnji kaplan Gnidavec s pomočjo vseh pri nas na Kranjskem občez znanih klerikalnih sleparijskih sredstev vrnil, z namenom, med dosedaj popolnoma mirnimi občani po klerikalnem sistemu ruvati in jim v kolikor le mogoče škodovati ter nad celo občino paševati. V omenjeni seji se je ta smešna črna prikazen nastopila s predlogom, da naj se vpelje v občini naklado na meso, vino, pivo in žganje ne glede na to, da vlada ravno v tuk. revnih dolenskih krajih že itak nezonsna draginja vseh življenjskih potreb. Gnidavec je poprej dobro vedel, da vlada med ljudstvom zaradi te njegove škodoželjne nakane splošna razburjenost in nejevolja. V svojem enournem prepričevalnem govoru je hotel na farizejski način pridobiti na svojo stran vse obč. odbornike. Govoril jim je prav svetopisemsko o nekem »strupenem jabolku«, v katerega bodo ugriznili, če bodo glasovali proti, nadalje o »vragu z rožičke«, kateremu bi on že danes rad te rogove odbil, ter vezal še druge prazne otrobe. Ker se mu klub vsi njegovi zgovorni modrosti ni posrečilo napraviti na pričujoče pravega vtiska, obrnil se je z mogočno pozdo do župana Ivan Vehovca kot deželnega poslanca z zahtevo, naj on zavihiti bič nad glavami ubogih odbor-

nikov, ter jih prisli ukloniti svoje titlike pred klerikalnim predlogom. In glej, bič, ki bi imel zadeti revnega in poštenega kmeta, je udaril v živo najbolj predlagatelja samega. Župan se je formalno odzval kaplanovemu pozivu in izjavil, da so vsi odborniki 24 let stari in naj o stvari po svoji razsodnosti in previdnosti odločujejo sami ter dal predlog na glasovanje. Resultat: 18 proti, 11 za. Razvila se je burna debata tekom katere so dali previdnejši in modrejši odborniki (18) svoji upravičeni nejevolji na jako značilen način duška in s tem seveda tudi nezaupnico zvitemu lisjaku v črni suknji, rekoč mu: »Vam je lahko predlagati naklade, ko ne plačujete nikakih davkov ter imate polne kleti nezadacane vina, plačevali bomo pa le mi vedno.« »Gaspud« je spoznal, kako temeljito je pogorel tu, da je bil on sam tisti »vrag«, kojemu so njega lastni pristaši polomili ne rožičke, temveč vže pravcato rogovje, katero mu je vsled prisiljenega klečeplazanja našega kmeta jako nevarno poganjalo. Vzplamtel je v svoji onemogli jezi, izbruhnil nekaj njegove duhovske osebe nedostojnih žaljkov na vplivne in premožne odbornike iz srede našega trga, pograbil klobuk ter zapustil s svojim pajdašem Gaberškom sejno dvorano, žugajoč: »Pri prihodnjih volitvah se bomo še videli.« Ko je bil resultat seje znan, zavladala je splošna zadovoljnost nad tem nastopom župana in ostalih odbornikov. Sedaj mu naj le njegov bivši trški »Divjakon« ali mežnarček njega eminence Gnidavca »Leibgardist«, jegulasti »Adamček« komponira za »Plehbando« primerno mačjo koračnico »Oj Korleto Pogoreto.«

— **Iz Banjaloke pri Kočevju.** Z razpisom vis. c. kr. deželne vlade v Ljubljani z dne 29. septembra 1911, št. 25.830, dovoljuje se v Banjaloki pri Kočevju obnovitev treh živinskih semljev, in to dne 2. maja, 23. julija in 15. septembra, na koje se cenjeno občinstvo vljudno vabi. Pristojbina 3 leta prosta.

— **Ameriške vesti.** Iz Dunlo Pa. poročajo, da se je ponesrečil v premoškopu v Richwoodu W. Va. dne 1. aprila Andrej Dolgan. Padla je na njega težka skala in je bil Dolgan zelo težko poškodovan. — V Roslynu, Wash. se je ponesrečil dne 22. marca na enak način Matija Starčević ter je bil na mestu mrtev. — V Chisholmu, Minn. je umrl dne 14. marca Vinko Robnik, ki se je bil ponesrečil meseca avgusta l. l.

— **V Gruberjevem prekopu padel.** Ko se je snoči že pozno vračal iz neke gostilne na Dolenjski cesti 24letni delavec Matevž Eržen, rodom iz Idrije, je misleč da gre pravo pot, krenil ob bregu Gruberjevega prekopa. Ker je bil precej pijan, mu je spodrsnilo ter je padel do 10 m globoko. Tam službujoči stražnik je pa čul kmalu nato stokanje ter poklical na pomoč še drugega stražnika. Eržena so navezali na vrvi in ga potegnili iz globine. Težko poškodovanega so nato prepeljali v deželno bolnišnico.

— **S ceste.** V petek popoldne je neki voznik na Ambroževem trgu tako naglo in neprevidno vozil, da je zadrl pri tam se nahajajoči stojnici čevljarjevo ženo Marijo Sitarjevo, katero je konj in voz znatno poškodoval. Tudi stojnico in parkovo ograjo je konj precej pokvaril.

— **Kolo ukradeno** je bilo v petek popoldne v Sodniški ulici pred hišo št. 4 gospodu Jakobu Sibirju iz Kamnika. Kolo je trvdke »Puch«, črno pleskano, ima navzgor zakrivljeno krmilo, že zelo obrabljeno in vredno 120 K.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 17 Makedoncev, 10 Hrvatov in 19 Crnogorcev. V Heb je šlo 25 Hrvatov, na Dolenjsko se je odpeljalo pa 50 Hrvatov in 60 lahov.

— **Izgulil je gosp. Rado Korene** 30 K denarja. — G. Fran Podkrajšek je izgubil zlat privesek. — Delavec Martin Grošelj je izgubil hranilnično knjižico »Mestne hranilnice«. — Neki sluga je izgubil zlato verižico. — G. Viljemina Skofičeva je izgubila ročno torbico, v kateri je imela srednjo vsoto denarja. — Ga. Leopoldina Bergantova je našla srebrno verižico. — G. Franc Prosenec je našel zlat privesek.

— **Med vožnjo iz Ljubljane v Kranj** osebnega vlaka, ki odhaja iz Ljubljane ob 9. uri 09 min. dopoldne je v predzadnjem vozu III. razreda včeraj izgubil neki gospod bankovec za 10 K. Pošteni najditelj se naproša, ako istega odda v upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Narodna obramba.

— **Za družbo sv. Cirila in Metoda:** Pri zarzarcu terhanskega in dolenskega cvička so se spominjali v gostilni pri Lesjaku na Igu C. M. družbe in poslali 2 K. Pošiljatelj A. B. Jereb ml. in Fran Zabkar, gostilničar na Dunajski cesti 5. V veseli družbi pri Lamrehtovih se je

nabralo 5 K, katere je poslal g. Dragotin Bezočnik v St. Lorencu nad Mariborom. G. M. Bitenc v Gradcu je nakazal 5 K čistega dobička kluba »Narodni pipec«. Poravnava Asič — Vodenik v Mariboru je družbi koristila 10 K v gotovini. Vesela družba pri gospodu Zabavniku v Kajžarju je zbrala 3 K, poslala jih je gđc. učiteljica Ana Trstenjakova pri Sv. Miklavžu. G. Vinko Rožanski je poslal 4 K kot 25% del recitacijskega dohodka. V veseli družbi v gostilni g. Ign. Rotnerja na Laznici se je nabralo v navzočnosti gospoda prvometnika Senekovića K 10. Ciril Metodov dar iz St. Pavla pri Preboldu: dr. Ad. Hočevnar 1 K, Ant. Hočevnar 1 K, Drag. Korošec 1 K, vesela družba pri g. Plavšaku 8 K 65 v, družba pri gosp. Vedeniku 6 K. Hvala!

Društvena naznanila.

— **Ljubljanski Zvon.** V občez priljubljeno, v vseh ljubljanskih krogih, posebno pa še v raznih društvih, dobro znano in priznano ljubljansko pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«, je imelo svoj letošnji redni občni zbor v petek zvečer v svojih društvenih prostorih v »Narodnem domu«. Zborovanje je bilo zelo številno obiskano, kar znači, da vlada v družstvu najlepša edinost, splošno zanimanje za napredek društva in zavest članov do svojih dolžnosti, katere imajo kot člani društva. Zborovanja se je udeležil tudi pevovodja »Zveze slov. pevskih društev« in »Pevske župe za Ljubljano in okolico« g. prof. Kozina Pavel, podporne člani pa je zastopal na zborovanju gospod Podkrajšek. Zborovanje je otvoril s pozdravnim nagovorom predsednik društva »Ljubljanskega Zvona« gospod dr. Anton Svigelj, ki je omenil razvoj in pomen društva v splošnem pomenu, posebno pa je poudarjal za društvo važnost ustanovitve ženskega zbora. Spomnil se je v toplih besedah tudi v minulem letu umrlih podpornih članov. Iz jako vestno in natančno sestavljenega tajnikovega poročila — poročal je tajnik g. Zorko — omenimo, da bilježi društvo v svojem delovanju v minulem letu povsem zadovoljive uspehe. Društvo je šlo konec minulega leta 280 članov v med temi 40 pevcev in 28 pevka. Pevski zbor je imel med letom 3 večje nastope, pri katerih si je priboril lepe zasluge in občez priznanje, sodelovalo pa je društvo še pri velikih raznih drugih narodnih prireditvah in si pridobilo pri društvih in pri občinstvu zelo veliko odkritosrčnih simpatij. Tajnikovo poročilo je bilo z navdušenim odobravanjem vsprejeto. — Blagajnik društva gosp. Lubar je poročal, da je imelo društvo v minulem letu 4335 K dohodkov in 3991 K izdatkov, torej 344 kron prebitka. Na predlog Ante Pintarja so podelili zborovalci odboru in blagajniku absolutorij in izrekli tudi posebno zahvalo pevovodju g. Zorko Prelovcu. Odbor se je volil z vsklicem in sicer so odborniki sledeči gospode: predsednik dr. Anton Svigelj; podpredsednik Zorko Prelovec; tajnik Janko Zorko; blagajnik Jakob Lubar in odborniki Jamnik, Heuffel Avg., Pip Slavko, Lubar Alojzij, Sattler Angelo in Gärtner Slavko. Zastavonoša je Pip Slavko, preglednika računov pa sta Pintar Ante in Zor Slavko. Med raznimi predlogi se je vnela živahna debata o notranjih razmerah društva, omeniti pa moramo pri tem javno zahvalo, ki jo je izrekel gospod pevovodja moškemu in ženskemu zboru za njihovo vztrajnost in potrpežljivost in jih bodril obenem k nadaljnemu delu, ki naj donese društvu vedno lepše lavorice. S primernim nagovorom, ki je bil z hrupnim vsestranskim odobravanjem vsprejet, je zaključil g. predsednik dr. Anton Svigelj zborovanje.

— **Ustanovni shod »Podpornega in varstvenega društva državnih sug. poduradnikov in pomožnih slug za Kranjsko«** se bo vršil v četrtek, dne 2. majnika t. l. ob 8. uri zvečer v salonu gostilne pri »Leonu« (prej Pock) v Florjanski ulici št. 6. Dnevni red: 1. Nagovor sklicatelja o namenu in potrebi društva. 2. Vpisovanje članov. 3. Volitev odbora. 4. Raznoterosti. Ker je nastala potreba, da se vsi kolegi Kranjske združimo v močno vez, se vsako nujno vabi, da se sigurno udeleži tega shoda.

— **Gasilno društvo na Rečici** pri Bledu priredi v korist društvene blagajne tombolo s šaljivo pošto in drugimi zabavami v nedeljo, dne 12. maja v prostorih restavracije »Mangart« ob 4. popoldne.

Prosveta.

— **Gostovanje slovenskih igralcev v areni »Narodnega doma«.** Poročilo o tem gostovanju je popraviti v toliko, da se prva predstava ne vrši dne 1. maja, temveč četrtek, dne 2. maja. Vprizori se velezabavna burka »Nebesa na zemlji«. Opozarjamo

še enkrat na to, da se vpripori ta v korist slovenskim igralcem in igralcam, ki vsled krize slovenskega gledališča še danes niso angažirani. Upati je torej, da občinstvo predstavo mnogoštevilno poseti. Vzlasti opozarjamo na to, da igrata dve nad vse komični vlogi priznani in popularni moči, kakor sta gospa Avgusta Danilova in gospod Anton Verovšek, kar pač obljublja rad vse zabaven večer. Da se more predstave vsakdo udeležiti, je nastavljen začetek na 8¹/₄ uro.

Rnjizevnost.

— Mlekarstvo s črticami živinoreje. Priročna knjiga za mlekarje, odbornike mlekarstvih in živinorejskih zadrug ter za ljubitelje mlekarstva sploh. Spisal Anton Pevc, deželni mlekarški inštruktor na Kranjskem. Prvi snopič s 104 slikami. Natisnila in založila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani. Cena 4 K. Knjiga obsega 178 strani, na katerih je pisatelj s skrbno pazljivostjo zbral vse ono, kar mora vedeti o mlekarstvu mlekar kakor tudi vsaki živinorejec, ki redi molzno živino. Prvi del tvorijo »Črtice o živinoreji«, ki razpravljajo o hlevih, o načinu krmiljenja krav, o molži in nakratko tudi o svinjereji. V drugem delu se peča pisatelj z mlekom, z njegovo naravno in kemično sestavo ter s čimtelji, ki morejo ugodno ali neugodno vplivati na sestavo in trpežnost mleka glede zavračbe, množine v njem se nahajajoče kisline in toščice, ter glede njegove sposobnosti za izdelovanje sira. Nato pride pisatelj na razne načine dobave smetane s pomočjo težnostne in centriugalne sile, omenja zgodovino in tipe posnemalnih strojev ter sklence z dokončanim izdelovanjem in mikroskopično sestavo masla. Knjiga je bogata in zelo primerno ilustrirana, vsestransko dobra in je želeti, da posežejo po njej ne samo veščaki, temveč tudi vsi boljši živinorejci, kakaj v mlekarstvu je velik zaklad, ki se dosedaj pri nas vse premalo izkorišča.

Razne stvari.

* Smrtna nesreča pri konjski dirki. Pri konjski dirki v Dortmundu na Angleškem je ponesrečil dirkač Harald Halifax. Konj je padel na jahaca. Halifax je bil na mestu mrtev. Med gledalci ste bili nevesta in sestra ponesrečenca.

* Nesreče v gorah. Posestnik Janez Gompatscher iz Blumana blizu Inomosta je bil na gorskem potu proti Tiersu ubit od kamenja, ki se je odrgalo na gori. — Posestnik Frankanser je padel v cilerski dolini v prepad otoka Zembach. Našli so ga mrtvega.

* Zblazneli bivši državni poslanci. Bivši državni poslanec 67 letni Edvard Holstein na Dunaju je nenadoma zblaznel. Zaprli se je v svojo sobo in začel klicati na pomoč. Ker je bila nevarnost, da skoči Holstein skozi okno na cesto, je razpelo rešilno društvo pod oknom rešilne ruhe. Nato so siloma vdrli v stanovanje, nakar je zdravnik toliko pomiril Holsteina, da so ga lahko odpeljali v bolnišnico, ne da bi mu bilo treba nataktni prisilni jopič. Holstein brzkotne ne bo več okrevale.

* Tekmovalni promet z Dunaja v Berlin. Povodom tekmovalnega poleta z Dunaja v Berlin, ki se vrši koncem junija je izdala nemška vlada odredbo, da morajo letalci paziti na znamenje ki bo postavljeno pred trdnjavo Glatz, katere letalci ne smejo preleteti. Nemška vlada zatrjuje, da ta odredba ni naperjena proti avstrijskim letalcem, češ da je na Nemškem prepovedan celo domačim letalcem vsak polet, bodisi v katerikoli višini čez kako trdnjavo. Ta naredba velja kakor za avstrijske tako tudi za nemške letalce.

* Fingiran samomor. Pred dva mesecema se je razširila v Berlinu vest, da je zadela kap ravnatelja velike podjetniške družbe »Hempel«. Kmalu nato se je razširila vest, da Hempel na ni zadela kap, marveč, da je izvršil samomor, in da so ga na tistem brez slovesnosti pokopali. Pri sestavi bilance so pa prišli na sled, da manjka v podjetniški blagajni okroglo eden milijon kron. Hempel je namreč ta denar poneveril, razširil vest, da je umrl, oziroma izvršil samomor in pobeignil. Pokopali so prazno krsto, mrtvaški list je napravil neki predmetni zdravnik. Policija je odredila, da odkopljejo krsto in je aretirala zdravnika. Zena Hemplova je pobeignila brzkotne z možem.

* Letalni teden na Dunaju. Dne 18. majnika se odprli na Dunaju v Rotundi mednarodna razstava letalnih aparatov. Razstavo bo otvoril cesar sam. Ob zaključku razstave se bodo vpriporile tudi razne letalne tekme. Dne 9. junija se prične tekmovalni polet iz Dunaja v Berlin. Za ta polet je določenih več nagrad v skupnem znesku 200.000 kron. Cesar je daroval za razstavo in za tekmovalna darila 20.000 kron.

* Odpeljana deklica. Zobotehnik Edwin Layton je odpeljal 15letno deklico, zapuščeno revo, ki je služila veleposestniku Rokitsanskem, skrivaj v Egipt. Zvabil jo je s ponarejeno brzojavko na Dunaj, kamor je prišla deklica brez sredstev in mu je morala slediti. Ko je zmanjkalo Laytonu denarja, se je vrnil s svojo žrtvo na Dunaj. Sodišče na Dunaju je obsodilo Laytona zaradi odpeljevanja na 6 tednov težke ječe. Zapečljeno deklo se je vrnilo k svojemu prejšnjemu gospodarju.

* Vohunstvo na Ruskem. V bližini Petrograda je zgradila ruska vlada imenitno utrdbo, takozvano »Utrdba I.« Pri gradbi so silno pazili, da bi se ne vtihotali v bližino kak tujec. Kljub temu pa se je posrečilo nekemu Nemcu, da je prišel na utrdbo in sicer pod krinko kot stavbnik. Popis utrdbe je poslal na Nemško, vendar je bil ta popis še zelo pomankljiv. Nato je pobeignil. Pred par dnevi pa je izginil žandarmerijski polkavnik, kateremu je bilo poverjeno nadzorovanje dela. Odnesele je sabo — pobeignil je tudi v Nemčijo — vse načrte te utrdbe in 25.000 rubljev državnega denarja. Utrdbo je zgradil vojaški inženir Smirnov pod vodstvom guvernerja Arimcnova, ki je vodil za časa rusko-japonske vojne tehnično obrambo trdnjave Wladivostok in ki je bil imenovan za generala za časa vstaje boksarjev na Kitajskem.

Volilcem v Spodnji Šiški!

Vsa potrebna pojasnila, tiskovine itd. glede nadomestnih občinskih volitev dobe volilci vsak dan v prostorih »Čitalnice«, in sicer od 1. do 3. popoldne in od 7. do 9. zvečer.

Telefonska in brzojavna poročila.

Delegacije.

Dunaj, 29. aprila. Danes se je vršil ministrski svet ter je bilo sklenjeno, da govori v delegacijah finančni minister obširno o razmerah v Bosni in Hercegovini, ter da razvije svoj reformni program. Zunanji minister Berchtold bo imel obširen ekspozé o evropski situaciji, ki jo bo slikal, kakor nemški državni kancelar kot nerazburljivo. Ministrski predsednik Stürgkh bo poročal o delovanju državnega zbora in o tekočih zadevah.

Občinske volitve na Dunaju.

Dunaj, 29. aprila. Danes se vrše volitve iz druge kurije, ter je današnji dan najvažnejši v celi volilni dobi. Zasedeti je treba vsega skupaj 78 mandatov in danes se zasede 47 mest občinskih svetovalcev. Doslej so imeli te mandate izključno le krščanski socijalci. Udeležba je izredno velika. Agitaciji in sleparstvo krščanskih socijalcev ne pozna nobene meje. Volijo s ponarejenimi legitimacijami in imajo lokale, v katerih se preoblačijo in si barvajo lase in brade.

Več krščansko socijalnih agitatorjev zlasti v II. in IV. okraju so že aretirali. V VIII. okraju je prišel ob polu 10. prvi mrtvi volilec na volišče in je volil kršč. — socijalno. — Mrtveca so takoj aretirali. V XVIII. okraju so imeli včeraj nemški radikalki shod na katerem je govoril poslanec Pollauf proti poslancu Wolfu, ter ga dolžil, da je on kriv na uspehih krščanskih socijalcev, ker je sklenil zvezo med nemškimi radikalcii in krščanskimi socijalci. Prišlo je do demonstracij proti Wolfu, ter so nemški radikalki sklenili glasovati proti krščanskim socijalcem.

Mladočelni in narodni socijalisti.

Praga, 29. aprila. Poslanec F r e s l je napadal na javnem shodu češke posredovalce pri češko - nemških spravnihi konferencah. Ko je hotel odgovorjati urednik oficijoznega mladočelškega lista »Česky denik« je bil tak hrup, da ni mogel govoriti ter da je moral zapustiti dvorano. »Česki denik« pozivlja sedaj predsedstvo »Enotnega češkega kluba«, da naj nastopa proti poslancu Freslu.

Krščanski socijalci — hudobni obrekovalci.

Praga, 29. aprila. Krščanski socijalni »Venkovani« je obdolžil zapupnika agrarcev v Melniku, da je ta umoril iz pohotnosti svojo ljubico. Ta vest pa se je izkazala kot podla laž, vsled česar se je vložila proti krščansko - socijalnem uredniku tožba zaradi obrekovanja. Danes priobčuje oficijelno glasilo čeških agrarcev »Venkov« odprto pismo na kardinala in knezoškofa pl. Skrbenskega, v katerem pismu javno pozivlja škofa, da naj ostro nastopi proti krščansko - socijalni stranki, in ga pozivlja, da naj jo razpusti.

Opozicija in vlada na Ogrskem.

Budimpešta, 29. aprila. Kossuthova, Justhova in Ljudska stranka so imele včeraj konferenco, na kate-

rih so sklenile, da vznajo svoje stališče napram ogrski vladi šele tedaj, ko bo ogrska vlada izdala svojo izjavo.

Budimpešta, 29. aprila. Ministrski predsednik Lukacs je imel danes v zbornici programni govor, v katerem je naglašal, da je bil komisariat na Hrvaškem najnujnejše potreben, ter je naglašal potrebo nove volilne reforme, pri kateri je treba tudi vpoštevati pomisleke konservativnih elementov. Reforma bo izvršiti korak za korakom, ter pri tem pritegniti intelektualne sloje in paziti na državno enotnost. Na vsak način pa ostane ta program neizveden do konca delegacijskega zasedanja.

Crnogorski poslanik v Carigradu. Cetinje, 29. aprila. Na mesto dosedanega diplomatskega zastopnika Črne gore Popovića pride generalni konzul v Skadru Plamenac.

Kreta.

Carigrad, 29. aprila. Kakor poroča turška vlada iz Aten je obnovila grška vlada pri velevlastih svojo obljubo, da ne bo pripustila poslancev s Krete k sejam parlamenta.

V sibirskih rudokopih.

Petrograd, 29. aprila. 7000 dijakov in dijakinj je vpriporilo včeraj demonstracijo proti kljanju delavcev v sibirskih rudnikih za pridobivanje zlata. Peli so revolucionarne pesmi. Orožništvo in policija na konjih je posredovala ter aretirala 123 oseb, med njimi tri dijakinje.

Petrograd, 29. aprila. Zaradi dogodkov v Sibiriji se vrše po vseh ruskih mestih velike demonstracije delavcev in dijakov, ter so sklenili baje dijaki, da vpriporo protestno stavko.

Izstop Čehov iz centralne zveze društev državnih uradnikov.

Praga, 29. aprila. V današnji seji kluba čeških državnih uradnikov so ti sklenili, da izstopijo iz dunajske centralne zveze državnih uradniških organizacij ter začno s predelji za ustanovitve zveze slovanskih društev za državne uradnike.

Razmere v Perziji.

London, 29. aprila. »Morning-post« poroča iz Teherana, da je obstravljanje mošeje Nesched od strani Rusov vzbudilo med plemenom Mullach velikansko razburjenje. Pleme je začelo oznanjevati po celem Teheranu sveto vojno proti tujcem. Glavnega vodjo Said Alija so aretirali. Deputacija plemena se je oglasila pri regentu, in mu je izjavila, da bo odstavljen, če zapusti Perzijo v sedanjih žalostnih razmerah. Tudi potovanje Nasri - ul - Mulka v Evropo je vsled zadržanja Mullachov odgodeno.

Maroko.

Pariz, 29. aprila. Renault potrjuje v neki brzojavki, da je upor vajakov dne 17. aprila v Fezu nastal zaradi zmanjšanja plačil vojaštvu.

Madrid, 29. aprila. »Imperial« poroča iz Melile, da so prišli tja domačini iz notranjih pokrajin in so prinesli vest, da so rodovi, ki stanujejo v notranjini dežele, proglasili za svojega sultana »Mohameda Enokega«.

Pariz, 29. aprila. Iz Tarandanda prihajajo jako vznemirljive vesti. — Položaj Evropejcev je skrajno nevarno. Domačini - vstaši, so ujeli zastopnika nekega hamburškega sindikata in zahtevajo od njega 4000 frankov odkupnine. Vstaši so ujeli še več drugih Evropejcev, katere so zaprli in nekatere celo mučili. Vstaja se širi nevarno tudi v pokrajini Ogharb.

Pariz, 29. aprila. Ministrski svet, ki se je sestel v soboto v Rambouilletu, je sklenil, izročiti generalno zastopstvo generalu Lyauteyju. Za njegovega generalnega tajnika je določen sedanji konzul v Fezu Gaillard. Poslanik Renault je dobil eno evropskih poslaniških mest. — Seja ministrskega sveta se danes nadaljuje in se bo rešilo danes definitivno vprašanje glede organizacije protektorata v Maroku.

Gibraltar, 29. aprila. Reuterjev biro poroča, da sta dobila dva polka v Algeriji in San Roccu nenadoma povelje, da se nemudoma ukrcata. — Polka se odpeljeta v Larache.

Kitajsko posojilo.

London, 29. aprila. »Daily Mail« poroča iz Pekinga, da je tvrdka Carbera in dr., ki zastopa neki avstrijski sindikat, sklenila pogodbo s kitajskim finančnim ministrstvom glede 6% posojila v znesku 9 milijonov frankov. Kitajska vlada se je zavezala, da naroči za cel ta znesek topove, in sicer pri tvrdki Škoda.

Požar v Damasku.

Carigrad, 29. aprila. Pri požaru, ki je izbruhnil v Damasku in je trajal 24 ur je bilo 15 milijonov frankov škoda. 12 oseb je zgorelo.

Beyruth, 29. aprila. Mesto Damask še vedno gori.

Tornado.

Oklahoma, 29. aprila. Velik tornado je napravil včeraj popoldne v raznih delih države veliko škodo.

Vrgel je tudi en vlak s tira, pri čemer je bilo več oseb ubitih in mnogo ranjenih. Odšel je na mesto nesreče pomožni vlak.

Nesreči v gorah.

Inomost, 29. aprila. V takozvanem »Mühlauerklammu« se je ponesrečil pri trganju cvetic neki tiskarski vajenec. Bil je na mestu mrtev.

Inomost, 29. aprila. V Arzlerscharte se je udrló včeraj popoldne sedem oseb skozi previseči sneg. — Dve dami ste vsled nesreče nevarno zboleli, dva moška sta nevarno ranjena, enemu je počila lobanja.

Avtomobilski roparji.

Pariz, 29. aprila. Vlada je sklenila podeliti ranjenim redarjem križce častne legije.

Zrakoplovna nesreča.

Pariz, 29. aprila. Zrakoplovec Vedrines je padel iz zrakoplova. Pri padcu mu je počila lobanja. Njegovo zdravstveno stanje je brezuspešno.

Rešilni čolni.

London, 29. aprila. Na podlagi snoči od »Zveze mornarjev in kurjačev« sklenjene pogodbe, zahtevajo ti uradno preizkušnjo rešilnih čolnov in obenem tudi zvišanje mezde.

ITALIJANSKO - TURŠKA VOJNA.

Nova akcija italijanske mornarice.

Devin, 29. aprila. »Magdeburger Zeitung« poroča iz Rima: Zatrjuje se z vsó gotovostjo, da je veljala konferenca admirala Viale s kraljem, z zunanjim ministrom San Giuffanom in ministrskim predsednikom Giolittijem določiti novega italijanskega vojnega načrta.

Baje gre za novo, bolj učinkujočo akcijo italijanske vojne mornarice, ki pa ne bi imela nobene zveze s forsiranjem Dardanel.

Turin, 29. aprila. Turinska »Stampa« poroča, da je dne 26. aprila odplulo iz Tarenta novo italijansko vojno brodovje proti Egejskem morju, kamor dospe v nedeljo.

(Kakšne bodo najnovejše italijanske operacije v Egejskem morju, se ne ve. Italijani so zasedli otok Astropalijo, ki sam na sebi nima velikega pomena, pač pa lahko dobi velik pomen kot izhodišče za italijansko brodovje. Zato je morda upravičeno mnenje, da hočejo Italijani napraviti na otoku velika skladišča za premog in živila.)

Lipsko, 29. aprila. »Leipziger neueste Nachrichten« poročajo iz Rima, da je pred kratkim zgrajeni italijanski dreadnought »Dante Alighieri« uspešno izvršil svojo poskusno vožnjo ter dobil ukaz, odpluti v Egejsko morje, kjer takoj po njegovem prihodu začno Italijani z novim resnim napadom na Dardanele.

Rim, 29. aprila. »Agenzia Stephani« poroča, da je sporočil po brezničnem brzojavu admiral Presbitero z oklopnice »Pisa«, da sta dve stotnjici italijanskih čet na otoku »Stampaglia« zasedli gore okrog glavnega mesta Livadije ter prisilili turško posadko, da se je udala.

Dardanele.

Frankobrod, 29. aprila. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Carigrada: Ministrski svet bo sestavil na rusko noto odgovor. V uradnih turških krogih so mnenja, da

Turčija Dardanel ne bo odprla, dokler bo italijansko vojno brodovje v Arhipelu, ker mora storiti vse potrebno za obrambo glavnega mesta.

Ruska nota vsebuje, kakor se šele zdaj izve, še drugo velevažno točko: Rusija naznanja, da bo eventualno zahtevala odškodnino, proti čemur pa hoče Turčija protestirati.

Carigrad, 29. aprila. Turški ministrski svet je imel včeraj sejo, v kateri se je razvila daljša debata o otvoritvi Dardanel. Do sklepa ni prišlo, ministrski svet pa je mnenja, da ni mogoče odpreti Dardanel, dokler obstoja nevarnost, da uprizore Italijani zopet kako akcijo proti Dardanelam.

Dunaj, 29. aprila. Avstrijski in nemški konzul sta intervenirala pri turški vladi zaradi zopetne otvoritve Dardanel.

Crnogorski kralj o situaciji na Balkanu.

Solinograd, 29. aprila. Nekateri avstrijski listi prinašajo nekako izjavo crnogorskega kralja Nikole, ki se je baje izrazil, da bo Črna gora še nadalje igrala vlogo gledalca. Italija je takoj v začetku svoje vojne s Turčijo dala striktno zatrdilo, da bo varovala integriteto evropske Turčije in da se bo vzdržala vsega, kar bi ogrozilo posestno stanje na Balkanu. Crnogorska vlada bo zastavila ves svoj vpliv, da prepreči vsak nepremišljen korak. Tudi Črna gora pa bo pozorno zasledovala vse korake vesilci, ki jih store na Balkanu, upa pa, da bo mogoče doseči za oba dela časten mir. Dokler ne pride do miru, se tudi balkanske države ne morejo mirno razvijati, za vesiles pa bo ostala italijansko - turška vojna, dokler ni končana, vir večnih skrbi. »Varese« all »Francesco Ferruccio«?

Rim, 29. aprila. Oklopna križarka »Varese« se v resnici ni potopila. Ore morda za drugo oklopno križarko »Francesco Ferruccio«, ki pa se nahaja v tarenskem pristanišču in je morda težko poškodovana.

Carigrad, 29. aprila. Poloficijozne brzojavke vzdržujejo vest, da se je potopila oklopna križarka »Varese« v mudroškem pristanišču in da se vidijo v pristanišču nad vodo še vrhovi jambor ter so našli na morju plavalne pase z napisom »Varesee, Izgnani Italijani«.

Carigrad, 29. aprila. Med šestimi Italijani, ki jih je sklenila turška vlada izgnati, se nahaja tudi nadzornik carigradskega zastopstva tržaške »Assicurazioni Generali«, Marina.

Z afriškega bojišča.

Carigrad, 29. aprila. Vojno ministrstvo je dobilo z dne 23. aprila iz Tripolitanijske poročilo, da sta dva polka pri Bukemešu napadla Tuzlo, da pa sta morala zaradi hipnega napada Turkov in Arabcev pobeigniti. Pustili so na mestu mnogo mrtvih in ranjenih ter so se morali umakniti do utrdeb. Turki in Arabci so imeli 15 mrtvih in 120 ranjenih. Po tem ponesrečenem napadu so Italijani bombardirali Sidi Said, toda tudi brez uspeha.

Enver beg brzojavlja.

Carigrad, 29. aprila. Enver beg, o katerem so vedeli italijanski listi, da je umrl, je brzojavil dne 23. aprila, da se je vršil v noči od 23. na 24. aprila pri Tobrukju boj, v katerem so izgubili Italijani 40 mož, dve brzostrelni puški in mnogo vojnega materiala. Turki so imeli dva mrtva in tri ranjene.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslavšek. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 27. aprila: Neža Primc, zasebnica, 72 let, Kolezijska ulica 1. — Ivan Hübscher, bivši krojač, 88 let, Japljeva ulica 2. — Katarina Knez, dacarjeva žena, 61 let, Radeckega cesta, 11. — Adam Franz, sprevodnik južne železnice v pokoju, 82 let, Rimska cesta 24.

V deželni bolnici:

Dne 23. aprila: Josip Vesel, mlinarski pomočnik, 54 let. — Ivan Cekar, delavec, 34 let. Dne 25. aprila: Uršula Kristan, občinska uboga, 70 let. — Marija Merček, batarjeva hči, 15 let. Dne 26. aprila: Stanislav Grad, učenec, 8 let.

Zahvala.

Kranjska hranilnica je na letošnjem obnem zboru dvolila ljubljanskemu prostovoljnemu gasilnemu in reševalnemu društvu zdato podporo 500 K. V imenu gasilnega in reševalnega društva izrekava za velikodušni dar najtoplejšo zahvalo in obenem prosiva nadaljnje naklonjenosti. 1502

V Ljubljani, dne 27. aprila 1912.

Fran Barlo, Ludovik Stricelj, t. č. biagajnik, t. č. načelnik.

Borzna poročila.

Ljubljanska.

»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurzi dunajsko borze 29. aprila 1912

Stroški iz 1.000 %	437—	439—
» 1804	612—	624—
» tisk	298—	308—
» nemščina 1. izdaja	304 50	316 50
» » II.	269 50	281 50
» ogrske hipoteče	251—	257—
» dom. bonitane	500—	512—
» avstr. kreditne	493—	505—
» ljubljanske	71 15	77 15
» avstr. rdn. listina	58—	64—
» ogr.	38 50	44 50
» banjske	31 85	35 85
» turške	241—	244—

Stroški	452—	454—
Ljubljanske kreditne banke	639 50	640 50
Dunajsko bančno društvo	531—	532—
Julinske banke	105 10	106 10
Državne banke	733 25	734 25
Alpine-Mountain	981—	982—
Colne alpine banke	379—	382—
Zvezovalne banke	281 50	282 50

Valute.	11 40	11 43
Goldn	117 75	118—
Merks	96 75	96 90
Franki	94 60	94 85
Rublj.	254 25	255—

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 29. aprila 1912.

T e r m i n i .	
Pšenica za maj 1912	za 50 kg 11 84
Pšenica za oktober 1912	za 50 kg 11 34
Rž za maj 1912	za 50 kg 10 65
Rž za oktober 1912	za 50 kg 9 49
Oves za maj 1912	za 50 kg 10 22
Oves za oktober 1912	za 50 kg 9 00
Koruzna za maj 1912	za 60 kg 9 53
Koruzna za julij 1912	za 50 kg 9 38

Meteorološko poročilo.

Vidna oddaljenost 300-2 Srednji zračni tlak 10.76 mm

aprila	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
27.	2. pop. 9. zv.	732.7 732.2	18.3 10.3	moč. jzahn. brezvetr.	del. oblač.
28.	7. zj.	729.5	8.8	"	oblačno.
"	2. pop. 9. zv.	727.4 727.2	17.4 10.2	moč. jzahn. sr. vzh.	" dež
29.	7. zj.	724.5	9.5	sl. jvzh.	"

Srednja predvečerajsna temperatura 11.2°, norm. 11.6° in večerjsna 12.1°, norm. 11.7°. Padavina v 24 urah 0.0 mm in 2.7 mm

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno-ljubljeni soprog, oziroma oče, ded in praded, gospod

Adam Franz

sprevodnik juž. železnice v p.

včeraj ob 9. uri dopoldne, po daljši bolezni, v starosti 83 let, previden s tolažili sv. vere mirno preminil. Pogreb nepozabnega rajnika se vrši jutri v torek, dne 30. aprila t. l. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Rimska cesta št. 24, na pokopališče k Sv. Križu.

Bodi mu prijazen spomin.

V Ljubljani, dne 29. aprila 1912.

1571 **Žalujoči ostali.**

Izurjena prodajalka

mešane trgovine želi prenesti službo.

Ponudbe pod „prodajalka“ na uprav. „Slov. Naroda.“ 1570

2 dobra pomočnika 2

sprejme takoj v trajno delo **Rudolf Gejer, ključarski mojster,** biva na Duhovni ulici št. 10, Ljubljana.

Stanovanje

s 3 sobami in vsemi pritliklinami se odda s 1. majem. — Poizve se na **Elizabetni cesti št. 5 v prodajalni.** 1565

Uradnik

postajni voditelj, nemški in hrvaški jezik pogoj, slovenščina in italijanščina se želi, zmožen spedijske in železniške službe (tovorni promet) se takoj sprejme.

Cenj. ponudbe z navedbo zahtevane plače na male železnice v Opatiji, vila „Helios“. 1564

Resna

ženitna ponudba

Mlad, soliden in izobražen trgovec in posestnik, simpatične vnanjosti se želi v svrhu takojšnje ženitve seznaniti z dobro vzgojeno, mirno, zdravo gospico brezmadežne preteklosti od 18—20 let. Upoštevajo se samo resne ponudbe s sliko, ki se točno vrne, navedbo starosti in dote, katera se v podjetje inventira. 1569

Gospice, ki imajo veselje do trgovine pod Sifro: „**Veletrgovina 2000**“ na uprav. „Slovenskega Naroda“. Zadeva je strogo tajna.

Zaradi molitve se ceno odda lepo

stanovanje

za takoj ali s prvim junijem. **Čopova cesta št. 19 I. nadstr.** 1566

Za prihodnje počitnice se proda eden ali dva ponija

z vso opremo in z vozličkom. Več pove **g. A. Brilly v Kranju.**

Naznanilo.

Vljudno naznanjam, da bom s 1. majem t. l. prevzela **restavracijo pri Kroni v Gradišću.**

Točila se bodo pristna dolenska, dalmatinska in štajerska vina. — Skrbela bodem za dobro **meščansko kuhinjo po najnižjih cenah.**

Sprejme se še 50 abonentov na hrano.

Na novo preurejeno **koglično je za oddati še nekaj dni v točno.**

Cenjene goste prosim še nadaljne naklonjenosti. Priporočam se **Josipina Černak, restavraterka „pri Bobenčku“ na Glincah.**

Odda se meblovana 1540

mesečna soba

s posebnim vhom, istotam se sprejmejo gospodje tudi na hrano. Naslov pove upravništvo „Sl. Naroda.“

Išče se za notarsko pisarno na deželi **spreten strojepisec**

ali **strojepisko.** 1558

Lastoročno pisane ponudbe, opremljene s spričevali je poslati na naslov, ki se izve pri uprav. „Slovenskega Naroda.“

Naznanilo.

Vljudno naznanjam, da bom s 1. majem t. l. prevzela **restavracijo pri Kroni v Gradišću.**

Večji češki zavarov. zavod

sprejme po vseh večjih krajih Slovenije

zastopnike

po najugodnejših pogojih. Preizkušeno **dobri dobe fiksno plačo in si osigurajo bodočnost. Oglašajo naj se samo maršivi in že uvedeni prosilci. — Ponudbe pod „št. 1561“ na uprav. „Slov. Nar.“** 1561

Potrtnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da se je naša iskreno-ljubljena sestra, gospodična

IVANKA NOVAK

zasebnica

dne 5. aprila ponesrečila v Ljubljani. Pogreb drage rajnice bode v torek, dne 30. aprila ob 5. uri popoldne od hiše žalosti v Štepanji vasi št. 25, na pokopališče k Božjemu grobu. Prosimo tihega sožalja.

ŠTEPANJA VAS, dne 29. aprila 1912.

1571 **Žalujoči ostali.**

Kruta bolezen nam je ugrabila ljubljene sina, brata, svaka in strica, naš up in ponos,

iur. dr. Vladka Derča

c. in kr. konzularnega atašeja

ki je v nedeljo, dne 28. aprila 1912 ob pol 2. uri popoldne, potolažen s sv. vero, končal svoje mlado življenje.

Pogreb bode v torek, dne 30. aprila 1912 ob 4. uri popoldne iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Krištofu.

Rodbini Derč in Nagodé.

Brez posebnega obvestila.

Prvi kranjski pogrebni zavod Fr. Doberlet.

Konfekcijska trgovina in zavod za izdelovanje oblek po meri

A. KUNC

LJUBLJANA,

u priporoča svoje izborne izdelke vsakovrtnih u pomladnih oblačil.

Strogo solidna postrežba.

Najnižje, stalne cene.

Ilustrovani ceniki na razpolago.

Stalni krajevni agenti

zmožni semičine se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih ...

Stanovanje

v visokem pritličju z 2 sobama in kabinetom ter pripadki in uporabo vrta se odda takoj 1532

na Demobranski cesti št. 7.

Udobno stanovanje

obstoječe iz 4 sob s pritliklinami se takoj ali za avgustov termin odda v visokem parterju vile na Erjavčevi cesti št. 24. 1551

Kontorist

(eventuelno tudi kontoristinja) se sprejme takoj ali pozneje za parno žago na Kranjskem. Ponudbe upravnistvu »Slov. Narod«.

Kavarna vso noč odprta LEON Gostilna Florijanska ulica št. 6.

Otvoritev Marijinega kopališča.

Slavnemu občinstvu vlijudno nazuanjam, da se, kakor vsako leto dne 1. maja otvori Marijino kopališče

Oddajo se s 1. majem

v novo zidani hiši na Dunajski cesti št. 63 1 stanovanje s 3 sobami, kuhinjo, verando in vsemi pritliklinami;

1 stanovanje s 2 sobami, kuhinjo, verando in vsemi pritliklinami; v obeh stanovanjih je električna razsvetljava, k vsakemu stanovanju spada tudi velik kos vrta za zelenjavo.

Istotam se proda krasen, nov trikolorski voz za bolnika

s pnevmatičnimi obroči. Bolnik se lahko vozi sam in sicer s pregibanjem rok in nog, ali pa tudi samo s pregibanjem rok.

Natančneje se poišve pri g. 1843 Adell Sattler, kantivertki v artilerijski vojaknici.

Narodna knjigarna v Ljubljani ima v zalogi lepo zbirko

HRVAŠKIH KNJIG ki jih prodaja antikvarično po izredno nizkih cenah.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da otvorim v svoji hiši št. 12 v Kopalniški ulici, nasproti mestnega kopališča v Kozelji, dne 1. maja

Novo gostilno.

Točim pristna vina in postrežem s mrazlimi jedill. — Na razpolago je tudi vrt in prostor za balincanje. 1547

Priporočam se za mnogobrojni obisk Tomo Korbar, gostilničar.

Št. 13442.

Razglas.

1533

Mestni magistrat ljubljanski pošlje tudi letos 10 otrok v morsko zdravilišče v Gradežu.

Sprejmejo se le v Ljubljani živeči za skrofulozo oboleli otroci v starosti od 6 do 12 let.

Prošnje, opremljene s potrdilom ubožnosti, zdravniškim izpričevalom in krstnim listom vložiti je do 20. majnika t. l. pri mestnem magistratu.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 23. aprila 1912.

Župan:

Dr. Ivan Tavčar l. r.

Odvetnik dr. Ferdo Lašič

javlja slav. občinstvu 1464

da otvori s 1. majem svojo odvetniško pisarno v Ormožu.

Št. 13512.

Razglas.

1559

V smislu §. 53. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljana daje podpisani mestni magistrat javno naznanje, da so

računski sklepi za l. 1911

in sicer:

- 1) mestnega zaklada, 2) ubožnega zaklada, 3) zaklada meščanske imovine, 4) ustanovnega zaklada, 5) mestnega loterijakoga posejila, 6) mestnega vodovoda, 7) mestne kladnice in 8) mestne elektrarne

dogotovljeni, ter bodo 14 dni, to je od 28. aprila do 12. maja t. l.

v prostorih mestnega knjigevodstva razgrnjeni občanom na vpogled, da zamore navesti vsakdo svoje opazke o njih.

O pravočasno vloženi ugovorih bode razsojal mestni magistrat.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane, dne 24. aprila 1912.

Župan: dr. Ivan Tavčar l. r.

Gospod Ubald pl. Trnkoczy, lekarnar v Ljubljani.

Na priporočilo g. Medica naročil sem bil za poskušno 1 zavoj Vašega „Sladna čaja“. Ker pa je isti zmešan z nekoliko kuhanim kravjim mlekom ...

Vinko Ogorelec mlj, lesni trgovec,

Skofljica, 10. II. 1912.

Varčne gospodinje!

Dočim daste za vsa druga redilna sredstva 1-3 K, velja „Sladna“ ali dr. pl. Trnkoczy-ja „Sladni čaj“ 1 zavojček z 1/2 kg samo 50 v tudi pri trgovcu. Na tisoče ljudi ga zavziva z najboljšim uspehom. Glavne zaloge v Ljubljani lekarna Trnkoczy, zraven rotovžja; na Dunaju v lekarnah Trnkoczy: VIII, Josefstädterstrasse 25; III, Radetzkyplatz 4; V, Schönbrunnerstr. 109; v Gradcu: Sackstr. 3.

Prodaja premičnin.

V konkurzni sklad Jakoba Bončarja, posestnika valičnega mlina v Domalah spadajoče, v Ljubljani na Poljanski cesti št. 19 se nahajajoče premičnine, obstoječe

- 1) iz zaloge blaga, moke itd. in prodajalniške oprave v cenilni vrednosti 2528 K 89 v. 2) iz kompletne elegantne sobne oprave v cenilni vrednosti 217 K 30 v. 3) iz pritliklin, obstoječih iz enega para „pony“ konj, konjske opreme in drugih stvari v cenilni vrednosti 300 K

prodajo se iz proste roke

vske vkup, ali vsaka vrsta zase najboljšemu ponudniku proti gotovemu plačilu.

Pismene ponudbe opremljene z 10% kavcijo naj se vpošljejo do vštetega 5. maja t. l. npravitelju konkurznega sklada dr. Iv. Susteršiču v Ljubljani.

Ponudniki so vezani na svoje ponudbe do vštetega 12. maja.

Podrobni zaznamek premičnin upogleda se lahko v pisarni dr. Ivana Susteršiča v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6 med uradnimi urami. Konja se ogledata lahko v hlevu hiše št. 19 na Poljanski cesti.

V Ljubljani, dne 27. aprila 1912.

Upravitelj Jakob Bončarjevega konkurzn. sklada Dr. Ivan Susteršič.

Nizke cene!

Novosti sukna za moške in modnega blaga za damske obleke!

Zahtevajte vzorce!

LENASI & GERKMAN.

Ljubljana, Stritarjeva ulica 4.

Vseco razpisano.

Izvežbana natakarica
za večjo restavracijo v sredini Ljubljane
se išče. 1531
Poizve se v pisarni „Universal“, Sodna ulica 4.

Solnčno stanovanje
v I. nadstropju, obstoječe iz 3 sob, kuhinje, shrambe in vrta za zelenjavo
se odda s 1. majem na Donajski cesti 69.
Letna najemščina z vodarino in goštaščino vred 520 K. Vpraša se v prtiličju.

Najfinejše rokavice
pravi francoski parfumi
in vsi v to stroko spadajoči predmeti v najfinejši kakovosti.
667 Za obila naročila se priporoča
OTILJA BRAČKO
Ljubljana, Donajska cesta 12, v Mathianovi hiši.

Sanatorij
„Mirni dom“.

Zdravilišče za živčne in notranje bolezni, rekonvalescence. Individuelno zdravljenje. Zmerne cene. Celo leto odprto. Ceniki.
Dr. Fran Geh
pošta Gorjra Kuageta pri Mariboru.

Pozor! 1517 Pozor!
Slovenske narodne pesmi za citre in petje.
Priredil in izdal Ivan Kiferic v Ljubljani.
Izšli so prvi trije zvezki.
Dobivajo se po 2 K v knjigarnah in pri izdajatelju v Ljubljani, Dolenjska cesta 21. — Izdajatelj pošilja proti povzetju. Kdor mu pa pošlje denar naprej, kar je najcenejše, dobi zvezke poštnice prosto.

Notarskega kandidata sprejme 1550
notar Hudovernik v Ljubljani

Kovačnica
se odda za 1. maj,
na Rimski cesti šte. 17

v Ljubljani. — V kovačnici je tudi nekaj orodja, ki se tudi lahko prezmame, tudi je pripravno za ključavničarja. — Obstoji iz dveh prostorov za kovanje, dveh prostorov za ogled in ene sobe za pomočnika. Poizve se pri lastniku 1518

Gašparju Bolte
ravnotam.

POZOR! POZOR!

Naznanjam cenj. damam tu in na deželi, da prodajam do 8. maja vse blago, nahajoče se v moji trgovini in sicer

stamnike, otroške kapice, sportne kape kakor tudi vse potrebščine za modistke zaradi preselitve po globoko znižani ceni.

Opozarjam ob enem cenj. dame, da bodem moj salon znatno povečala in se bode nahajal od 8. maja nadalje na **Starem trgu šte. 21.**

Minka Horvat, modistinja.

Naročajte „Novi jubilejski cenik“ 1887—1912 s koledarjem!

Največja in najbogatejša tovarniška zaloga precizijskih

ur, ur, ur, briljantov, zlatnine, srebrnine, Lastna tovarna v Švici.

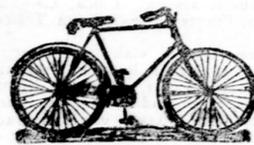
Konkurenčne ure po K 3'50, 4, in 5.

Najboljši šivalni stroji.
Pouk v vezenju brezplačno.

Koristni, lepi kroji za obleke gratis pri nakupu šivalnega stroja.

Edino zastopstvo za celo Kranjsko „PUCH“ koles.

Fino kolo K 90, finejše K 110, svetiljka K 5, prosti tek K 20. Vse kolesarske potrebščine po najnižjih cenah. Novi cenik in lepi plakati gratis po pošti.

Vljudno vabira na ogled in obisk vsakega, ker mi zaradi cene in kvalitete nihče ne more konkurirati.

FR. ČUDEN, LJUBLJANA, samo nasproti frančiškanskega samostana, urar, trgovec in posestnik, delničar družbe Union-Horlogere.

Zeleznoto kina-vino

lekarinja **PICCOLIJA** v LJUBLJANI, Donajska cesta, obsega navedeno množino Zeleza v nasprotju z drugimi železnatimi kina-vini, ki obsegajo samo toliko Zeleza kakor navadna namizna vina in nimajo torej nobene zdravilne vrednosti. To dokazuje več kemijskih analiz in tudi ona, ki se je izvršila po odredbi c. kr. ministrstva notranjih zadev. Zeleznoto vino lekarinja Piccolija jači slabokrvne, nerвозne, vsled bolezni oslabele osebe, slabe in boleznio izgledajoče otroke. Steklenica s 1/2 l. 2 K, 3 steklenice K 6'60. Voznina in zavojnina prosta.

Narodna knjigarna.

Kralj Matjaž.

Zgodovinska povest; spisal Fr. Remec. Cena 2 K, s pošto K 2-20. Prvkar je izšla v drugi izdaji prekrasna zgodovinska povest »Kralj Matjaž«, ki spada med najbolj čitane knjige in po kateri občinstvo vedno znova vprašuje.

Brodkovski odvetnik.

Spisal V. Beneš-Sumavsky. Cena broš. K 1-50, vez. 2-50, s pošto 20 v več. Ta odlični roman podaja zanimivo in pretresljivo sliko iz narodnega življenja in priča, kako nemška žena uničevalno vpliva na slovanskega moža.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman; spisal Vladimir Vesel. Cena K 1-40, vez. K 2-20, s pošto 20 v več. Koncem 15. stoletja se je pripravil na Slovencem kmetski punt. Kmetsko ljudstvo je takrat strahovito trpelo in vrh tega so duhovske in posvetne oblasti trpinčile ljudstvo zaradi domnevnega čarovništva. Ponemod so požgali vse prebivalce kake vasi, ker so bili osumljeni čarovništva. Vse to nam popljuje pisatelj v tem velezanimivem romanu.

Strahovalci dveh kron.

Spisal Fr. Lipič. Cena broš. K 2-—, vez. K 4-—, s pošto 40 v več. Velezanimiv roman iz časa velikih bojev med pomorskim razbojniki, turškim cesarstvom in beneško republiko.

Mali lord.

Spisal F. H. Burnett. Cena broš. K 1-60, vez. 2-60, s pošto 20 v več. To knjigo veselja, kakor je kritika imenovala to presčno povest, so po izgledu mestnega šolskega nadzornika sprejeli v šolske knjižnice vsi šolski voditelji, ki jim je res mar, da mladina kaj dobrega čita.

Čez trnje do sreče.

Spisal Senčar. Cena broš. K 1-20, vez. K 2-20, s pošto 20 v več. Zelo zanimiv roman, poln interesantnega dejanja.

Undina.

Spisal André Theuriet. Cena 90 v, s pošto 10 v več. Eden najljubeznivejših francoskih pisateljev je v tej knjigi podal dražestno povest, ki jo je svetovna kritika uvrstila med nesmrtna dela.

Zadnji rodovine Benalja.

Spisal Fr. Remec. Cena K 1-50, s pošto K 1-70. Velezanimiv zgodovinski roman iz časa rokovnjaškega gibanja na Kranjskem.

Aleš iz Razora.

Spisal Ivan Cankar. Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več. Najbolj ljudska in ena najlepših povesti, kar jih je spisal Cankar.

Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu.

Spisal Valentin Znan. Cena K 3-—, s pošto K 3-20. To je najpopolnejše in najtemeljitejše delo o narodnem gospodarstvu v slovenskem jeziku. Ta knjiga je absolutno potrebna za vsakega, kdor deluje na narodnogospodarskem polju, zlasti za vsakega posojilničarja.

Rdeči smeh.

Spisal Leonid Andrejev. Preložil Vladimir Levstik. Cena broš. K 1-40, vez. K 2-40, s pošto 20 v več. V tem „odlomku najdenega rokopisa“ so popisane strahote vojne in iz nje porajajoče se pijanosti krvi in blaznosti.

V študentovskih ulicah.

Roman; spisal Fr. Remec. Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več. To je gniljiv roman iz ljubljanske preteklosti, slika življenje iz tedanjih malomeščanskih in gosposkih krogov, tragedija dekleta, ki je vzrasla v študentovskih ulicah, a je pogledala v aristokratske kroge Gosposkih ulic in to poplačalo s svojo življensko srečo.

Ljubezen in junaštva strahopetnega praporščaka.

Cena — 60 v, vez. K 1-60, s pošto 20 v več. Ta mična ljubezenska povest se je občinstvu prav posebno prikupila. Dejanje se vrši za časa zadnje avstrijsko-turške vojske, ki jo je vodil princ Evgen. V povesti je popisano, kako izvrši strahopeten človek občudovanja vredna junaštva, samo da bi se opral pred tisto, ki jo ljubi.

Ljubezen Končanove Klare.

Roman; spisal Fr. Remec. Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več. Ozadje tega romana je zgodovinsko. Dejanje se vrši v Ljubljani in njeni okolici v časih Napoleonove Ilirije, v krogih francoskih in domačih aristokratov, med katere je stopilo slovensko dekle, ki v svetosti svoje ljubezni doprinece plemenite črtve, dokler se naposed tudi njej ne nasmeje sreča.

Zaljubljeni kapucin.

Vesela povest iz ljubljanske preteklosti. Cena broš. K 1-—, vez. K 1-80, s pošto 10 v več. Kdor se hoče prav od srca nasmejati, naj čita to knjigo, ki je polna drastične komike in prešernega humorja.

Ljubljana Prešernova ulica 7 Ljubljana